

Nemzeteket
szórt szét kezed,
őket pedig elülteted,
népeket sanyargattál meg,
őket pedig
kiterjesztette.

Zsolt 44,3

Újember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

Ingyenes melléklet • Kultúra, műsorújság
Mértékadó
LXXIX. évf. 38. • (3916.)
2023. szeptember 17. • Ára 360 Ft

Fotó: Lambert Attila

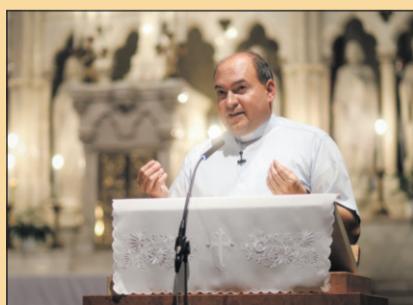
A püspöki konferencia
őszi üléséről
3. oldal

Szenvedélybetegek
zarándoklata Máriagyűdön
6. oldal

Monostori László előadása
a 6. parancsolatról
8. oldal

ISSN 0133-1205

9 770133120548

Új iskolák, gyermekvédelmi képzés az induló tanévben

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia
Titkárságának közleménye a 8. oldalon

Az emberközpontú csúcstechnológiáért

25 éves a Pázmány Információs Technológiai és Bionikai Kara

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai és Bionikai Kara alapításának 25. évfordulóját ünnepelték szeptember 8-án, a fakultás budapesti épületeiben.

Az ünnepségre meghívást kapott a Pázmány ITK közösségenek minden tagja – vezetők, volt és jelenlegi oktatók, munkatársak és hallgatók, hogy együtt emlékezzenek meg az elmúlt 25 év eseményeiről, eredményeiről.

A vendégek között jelen volt Erdő Péter bíboros, prímás esztergom-budapesti érsek, Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnök, a PPKE nagykancellárja, valamint az Egyetemi Tanács tagjai: Kumi-

netz Géza, a PPKE rektora, Birher Nándor, a PPKE Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Karának dékánja, Komáromi László, a PPKE Jog- és Államtudományi Karának dékánja, Puskás Attila, a PPKE Hittudományi Karának dékánja, Szabó Péter, a PPKE Kánonjogi Posztgraduális Intézetének vezetője, valamint Tóth Tamás, az MKPK titkára (képünkön).

A jubileumi ünnepséget Kuminet Géza, a PPKE rektora nyitotta meg. Beszéde elején hangsúlyozta: „A Pázmány Péter Római Katolikus Hittudományi Egyetem mindegyik karának alapító-szervező dékánja nagy szaktekintély, karizmatikus személyisége volt. Az ITK esetében Roska Tamás professzor úr volt ez az ember.”

(Folytatás a 3. oldalon)

A győztes csapatban játszunk

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye
harminc évéért adtak hálát

Palánki Ferenc megyéspüspök mutatott be szentmisét szeptember 10-én délelőtt Mátraverebély-Szentkúton, a háromnapos Kisboldogasszonyság-búcsú vasárnapján. A püspök meghívta papjait és híveit is a nemzeti kegyhelyre, hogy együtt ünnepeljék egyházmegyéjük harmincéves jubileumát Szűz Mária születésnapján.

Szeptembert meghazadtól erővel ragyogott a nap a nemzeti kegyhelyen Kisboldogasszonyság ünnepének vasárnapján. Ennyi zarándokot még nem lát-tam soha Szentkúton: a vasárnapi szentmisse előtt két kilométeres autósor várakozott a kegyhely bejárata előtt. A szabadtéri oltárnál már nemcsak ülőhely nem volt, de állóhely is szűkösen. A domboldalon is sokan találtak menedéket a tűzű nap elől a fák árnyékában Szűz Mária születésnapján, melyet a szentkúti kegyhelyen háromnapos búcsúval ünnepelték meg. A bazilikához előtérben sorakoznak feszületekkel, lobogókkal a fiatalok és a felnőttek Geszterédről, Hegyesdről, Zsámbokról, Csányról, Tápiószentmártonról, Nyíregyházáról, Rimaszombatról, Sirokról, Fülekéről és megannyi más településről. Édesanyánk, aki a magas mennyekből gondot visel ránk – énekeltek a hívek, miközben a menet bevonult a szabadtéri oltár elé, majd utánuk a rengeteg pap, akik a zarándokokkal érkeztek. A Sacerdos et Pontifex kezdetű énekkel köszöntötték Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyés-püspököt.

Orosz Lóránt szeretettel köszöntött mindenkit határon túlról és innen, ki-emelten a pásztori gyalogos zarándokokat és a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye zarándokait, a paptestvérteket és a püspök atyát.

(Folytatás az 5. oldalon)

Az egyház létezésének helye a világ teljessége

Nacsinák Gergely András görög ortodox pap
I. Bartholomaiosz pátriárka
közelgő látogatásáról

Őszentsége I. Bartholomaiosz konstantinápolyi egyetemes pátriárka 2023. szeptember 20-25. között a Pannón-halmi Főapátság meghívására hatnapos látogatásra érkezik Magyarországra. Ebből az alkalomból beszélgettünk Nacsinák Gergely András görög ortodox pappal.

– Milyen szerepe volt a történelmi Magyarország életében az ortodoxiának?

– Sok esetben a történelmi valóság eltér attól, ami általában a köztudatban él. A magyarországi kereszténység kezdetei sokkal összetettebbek annál, mint amit például az István, a király című rockoperában látunk. Amikor I. Bartholomaiosz pátriárka 2000-ben hazánkba látogatott, és elismerte a Keleti Egy-

ház szentjeként állandólag Szent István királyt, nagyon tudatosan egy másik alakot is beemelt ebbe a körbe, Szent Hierotheoszt, Turkia – a bizánciak így nevezett Magyarországot – első metropolitáját. Ő volt az első püspök, aki az országban hivatalos missziós feladatakat látott el, és feljegyezték róla, hogy „sokakat megtérített”. A pátriárka gesztszának az volt a célja, hogy tudatosuljon bennünk a bizánci kereszténység magyarországi szerepe, hiszen ennek az Árpád-korban óriási jelentősége volt, erről ma már számos tanulmány olvasható.

(Folytatás a 9. oldalon)

„Mongóliában egy szerény, de örömteli, Isten szívében élő egyházzal találkozhattam”

Szeptember 6-án a szerdai általános kihallgatás keretében – katekézis helyett – a Szentatyaközelmúltbeli mongolai utazására tekintett vissza: példaképéül állította a mongol népet, az ott élő „örömteli” egyházat és az ott evangelizáló misszionáriusokat. Látóköriink és szívünk kitágítására biztatott, hogy megértsünk minden embert. Ferenc pápa teljes beszédenek fordítását adjuk közre.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok!

Hétfőn tértem vissza Mongoliából. Szeretném kifejezni hálámat mindenazonknak, akik imáikkal kísérték látogatásomat, és szeretnék újfent köszönötet mondani az állami vezetőknek, akik ünnepélyesen fogadtak: különösen Khürelsükh miniszterelnök úrnak, valamint Enkhbayar korábbi elnök úrnak, aki hivatalos meghívott az ország meglátogatására. Örömmel gondolok

vissza a helyi egyháza és a mongol népre: nemes és bőlcs nép, mely nagy szívéllyességet és szeretetet tanúsított irántam. Ma ennek az útnak a szívbe szeretnék vinni bennemetet.

Kérdezhetné valaki: miért meg a pápa olyan messziire, hogy meglátogassa a hívők egy kicsiny nyáját? Mert gyakran éppen ott, távol a lelkötörőtől találhatók Isten jelenlétének jelei, aki nem a külsőségeket, hanem a szívet nézi, ahogy Sámuel próféta könyvből hallottuk (vö. 1Sám 16,7).

Az Úr nem a színpad közepét keresi, hanem azoknak az embereknek az egyszerű szívét, aikik feltünés nélkül, mások fölé emelkedni akárának nélkül vágyanak rá és szeretik őt.

Abban a kegyelemen volt részem, hogy Mongoliában egy szerény, de örömteli, Isten szívében élő egyházzal találkozhattam, és tanúsíthatom, örömmel töltöttem el őket, hogy néhány napig az egész Egyház középpontjában is állhattak.

Ennek a közösségnak megható története van. Isten kegyelméből és néhány misszionárius apostoli buzdításából született. Ebben az időszakban épp az apostoli buzdításáról elmondunk [a szerdai katekézisek során]. Ezek a misszionáriusok az evangélium iránti szenvédélyes szereptől vezérelve körülbelül harminc évvel ezelőtt elmentek abba az országba, melyet nem ismertek. Megtanulták a nyelvét – ami nem könyű –, és bár különböző nemzetekből érkeztek, egységes és valóban katolikus köözösséget hoztak létre. Ez ugyanis a jelentése a „katolikus” szónak, azt jelenti, hogy „egyetemes”. De ez nem egyformává tevő egyetemeség, hanem olyan, amely inkulturál. Inkulturáló egyetemeség. Ez a katolicitás: megtettesült „inkulturált” egyetemeség, mely megragadja a jót ott, ahol él, és szolgálja azokat, akikkel együtt él. Így él tehát az Egyház: tanúságot tesz Jézus szeretetéről szélfélen, inkább az élettel, mint szavakkal, igazi értékeinek – az Úr szolgálatának és testvérei szolgálatának – örörlő boldogsággal.

Így született meg ez a fiatal egyház: a szeretet nyomán, mely a hit legjobb tanúságétele. Látogatásom végén abban az örömben volt részem, hogy megáldhattam és felavathattam az Irgalmasság Házát, az első olyan karitatív intézményt Mongoliában, amely a helyi egyházt alkotó összes valóság kifejeződésének kötött létre. Ez a ház az ottani keresztenek névjegye, ugyanakkor arra hívja minden egyes köözösségeket, hogy az Irgalmasság háza legyen: vagyis nyitott, befogadó hely, ahol

minden ember nyomorúsága szégyenkezés nélkül érintkezésbe léphet a felemelő és gyógyító Isten irgalmaságával. Ez a mongol egyház tanúságétele, különböző országokból érkezett misszionáriusokkal, akik egynek érzik magukat az emberekkel, boldogok, hogy szolgálhatják őket, és felfedezhetik az ottani szépegeket.

Ezek a misszionáriusok ugyanis nem tériteni mentek oda – az nem evangéliumi –, hanem azért, hogy úgy éljenek, mint a mongol nép, hogy az ő nyelvüket beszéljék, annak a népnek a nyelvét, hogy átvegyék annak a népnek az értékeit, és mongol stílusban, mongol szavakkal hirdessék az evangéliumot. Elmentek, és „inkulturálódtak”, beagyazódtak az ottani kultúrába: átvették a mongol kultúrát, hogy abban a kultúrában hirdessék az evangéliumot.

Ebből a szépségből egy kis részt úgy is felfedezhettem, hogy megismertem néhány embert, meghallgattam történeteiket, értékeltem vallási keresüket. E tekintetben hálás vagyok a múlt vasárnapi vallásközi és ökumenikus találkozóért. Mongoliának nagy buddhista hagyománya vannak, sok ember visszavonultan, őszintén és radikálisan megéli vallássosságát, önzetlen emberekkel és szentvedélyek elleni küzdelemmel.

Gondolunk csak bele, mennyi jó mag csírázik ki a világ kertjében, miközben mi általában csak a kidőlő fák zajáról hallunk! És az emberek a botránnyal szeretik, mi is: „Nézd, micsoda dolog, kidőlt egy fa, micsoda zajt csapott!” – De hát

nem veszed észre a napról napra növekvő erdőt?

A növekedés ugyanis csendben zajlik. Döntő fontosságú, hogy észre tudjuk venni és értékelni tudjuk a jót. Gyakran csak annyiban értékelünk másokat, amennyiben megfelelnek várakozásainknak, ezzel szemben meg kellene látnunk azt a jót. Fontos, ahogy a mongol nép is teszi, hogy tekintetünk felfelé, a jó fénye felé forditsuk. Csak így, a jó felismerésével és elismerésével építethetjük a közös jövőt; csak a másik megbecsülésével segíthetünk neki jobbá válni.

Ázsia szívében jártam, és ez jót tett nekem. Jó párbeszédet folytatni azzal a nagy földrésszel, fogadni üzeneteit, megismerni bölcsességét, szemléletmódját, idő- és térrézékelést. Jó volt találkoznom a mongol néppel, mely ápolja gyökereit és hagyományait, tisztei az időseket, és harmóniában él a környezettel: olyan nép ez, amely kémiáli az egét, és érzi a teremtett világ lélegzését.

Mongólia végeláthatatlan, csendes tágasságára gondolva, ösztönözzön ez bennünket arra, hogy tágítsuk ki tekintetünk határait: tágítsuk ki a hatarokat, nézzünk távolra és magasra, nézzünk, és ne maradjunk apró-csepőrő dolgaink foglyai, tágítsuk ki tekintetünk határait, hogy meglássuk a másokban rejlő jót, képesek legyünk tágítani látóköreinket, tágítani szívünket, hogy megértsünk minden embert, hogy közel legyünk minden emberhez és minden civilizációhoz!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

Fénysugár a sötétségen

Boldoggá avatták a zsidómentő, hétkyermekes, vértanú Ulma családot

Marcello Semeraro bíboros, a Szenttéavatási Ügyek Diakónusaiának prefektusa prezideálásával avatták szeptember 10-én boldoggá a lengyelországi Markowában a hétkyermekes, zsidómentő, vértanú Ulma családot. A délkelet-lengyelországi településen bemutatott ünnepi szentmisén együtt ünnepelt hét bíboros, ezer pap, és több mint 32 000 hívő. Példájukról Ferenc pápa is megemlékezett az Angeluskor.

A boldoggá avatott családtagok, Józef és Wiktoria Ulma, valamint gyermekük, Stanisława, Barbara, Władysław, Franciszek, Antoni, Maria és a meg nem született gyermek, akielé édesanya várandós volt a vértanúság időpontjában. Az Ulma család azért halt vértanúhalált, mert 1944-ben nyolc zsidót rejtegették otthonukban.

A szentmisén mondott homiliájában Semeraro bíboros hangsúlyozta, hogy Ulmaék családi háza „olyan fogadó lett, ahol a megvetetteket, kitaszítottakat és halálraítéleket befogadták és gondozták”. Józef és Wiktoria „olyan szentiséget éltek meg, amely nemcsak házastársi volt, hanem teljes mértékben része lett az egész családjuknak”.

A dikasztériumot vezető prefektus kiemelte a meg nem született gyermek tanúságételét is. „Anélkül, hogy egy szót is szól volna, ma a kis Áldott a modern világ felé kiált, hogy fogadjuk be, szerezzük és védelmezzük az életet, különösen a védetleneket, a fogan-

tatás pillanatától a természetes halálig”.

Semeraro bíboros rámutatott: „A gyermek ártalan hangja fel akarja rázní egy olyan társadalom lelkismeretét, ahol az abortusz, az eutanaszia és az élet elvetése, amelyet tehernek és nem ajándéknek tekintenek, elharapózott”.

„Az Ulma család példája arra bátorít bennünket, hogy reagálunk erre a leselejtező kultúrára, amelyet Ferenc pápa is elítél” – mondta homiliájában a prefektus.

*
Az Ulma család hétköznapi életet él a második világháború idején. Josef a földeken dolgozott, míg Wiktoria az otthonukat vezette, és gondoskodott hat gyermekükön, valamint várandós volt egy újabb gyermekkel. Egyszerű minden napjaikkal példát mutattak az evangélium tanításaihoz. A családi imádságok, a közös hitotkattatás és a bibliaolvasás olyan otthonná alakította háztartásukat, amelyet II. János Pál pápa „házi egyháznak” nevezett, és melegségeket és támogatásukat a társa-

dalomban legkiszolgáltatottabb tagjaira is kiterjesztették, beleértve a zsidókat is, akiknek óriási veszéllyel kellett szembenézniük.

Manuela Tulli olasz újságíró és Paweł Rytel-Andrianik pap-történész feltárt a Ulma család történetét, és közösen kiadták a Vértanúk és áldottak együtt: Az Ulma család története című könyvet.

Egy ukrainai utazás során Tulli belebotlott a történetükbe, és ez a felfedezés mélyen visszhangzott a szívében. Ulmaék története az adott kor Lengyelországában egy fiatal házaspárt ábrázoltak, számos gyermekkel. Ez a megható kép elgondolkodtatta a szerzőt az adott köről és a vészterhes időkről, barátságokról, Wiktoria

és Ulmaék figyelemre méltó tettéről, amikor megnyitották szerény – minden összefüggésben – házukat nyolc, menedéket kereső zsidó embereket.

A család az irgalmas szamaritánus példájára igent mondott mások megsegítésére, amely elkötelezettséget jelentett egy erőszakkal és megosztottsággal teli világ közepe.

A tragédia akkor következett be, amikor Ulmaék a környéken élők feljelentették és elárulták. Náci katonák megrohamozták otthonukat, és a padláskuk, ahol zsidó bárátaikat rejtegették, a borzalom színhelyévé vált – mindenkit megöltek. Josefet és Wiktoriát gyermekük szeme láttára végezték ki, Wiktoria

hét hónapos terhes volt. Még a gyerekeket sem kímélték. A házat felgyújtották, ezzel mutatva elrettentő példát 1944. március 24-én a környékben lakóknak.

Paweł Rytel-Andrianik megjegyezte, hogy Ulmaék vértanúsága túlmutatott a kereszteny kontextuson; zsidókeresztény vértanúság volt. Ez a szemlélet hangsúlyozta az ártatlan életek – az Ulma család és nyolc zsidó – értelmetlen legyilkolását, beleértve azt a háborzongató részletet, amikor az áldozatok kifolyó vére átitatta a két zsidó nő alá rejtett fényképet, amelyet ma már titromságuk ereklyéjeként őriztek meg. Ez a szívszorító történet a borzalom és a remény kettősséget tanúsítja, ahogyan Ulmaék megpróbál-

ják megtestesíteni az evangélium fényét a minden nap lét kihívásai között.

Az Izrael Állam által a világ igazai között elismert és a Katolikus Egyház által boldoggá avatott Ulma család fénye továbbra is világít.

Történetük dacol a háború sötétségével, és boldoggá avatásuk – beleértve a meg nem született gyermekük boldoggá avatását is – figyelemre méltó megerősítése áldozatvállalásuknak. Az Ulma család öröksége teljes egészében a szerepet, az együttérzés és az áldozatvállalás erejét hangsúlyozza a legsötétebb időkben is.

Kuzmányi István Forrás és fotó: Vatican News angol nyelvű szerkesztősége

Ferenc pápa szavai szeptember 10-én, az Ulma család hétköznapi életét él a második világháború idején. Josef a földeken dolgozott, míg Wiktoria az otthonukat vezette, és gondoskodott hat gyermekükön, valamint várandós volt egy újabb gyermekkel. Egyszerű minden napjaikkal példát mutattak az evangélium tanításaihoz. A családi imádságok, a közös hitotkattatás és a bibliaolvasás olyan otthonná alakította háztartásukat, amelyet Ferenc pápa is elítél. „Az Ulma család példája arra bátorít bennünket, hogy reagálunk erre a leselejtező kultúrára, amelyet Ferenc pápa is elítél” – mondta homiliájában a prefektus.

Fordította: Tózsér Endre

Az emberközpontú csúcstechnológiáért

25 éves a Pázmány Információs Technológiai és Bionikai Kara

(Folytatás az 1. oldalról)

Az ITK jelmondatából – *Fides et ratio* – kiindulva rámutatott: az igaz tudomány nincs ellentében az igaz hittel, s az igaz hit sem ellenkezik az igaz tudománnyal. Sőt, nemcsak az ellentmondás kizárasáról van itt szó, hanem arról is, hogy egymásnak mintegy támaszai, megvilágosítói. „A valóság teljes értékű vizsgálata és értékelése e kettő együttműködése nélkül lehetetlen.”

Kuminetz Géza arról is beszélt, hogy napjainkban a hitet és tudományt magasabb egységbe foglalni képes holisztikus személetre van szükség, különösen amikor „a valáspótlékok, az álmisztika és a szcientizmus globalizálódó szinkretizmusának narkotikumára szinte egyetlen ellenszer az igaz tudomány és az igaz vallás szimbiozisa”.

Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek (fenti képünkön) köszöntőjében emlékezett a jelenlévőket, hogy sok fáradtság, sok küzdelem előzte meg az ITK alapítását, de végül még az alapító „Roska Tamás barátunk halála után is tapasztalhatjuk az áldásokat, amelyek az ó nagyszerű elköpzeléseinél már a csírában is megvoltak”.

A bíboros felidézte a rendszerváltozás idejét, és elmondta: „Arról gondolkztunk Tamással, de jó volna létérehozni egy katolikus egyetemet, ő persze kezdettől fogva arra gondolt, hogy azért lenne jó egy katolikus egyetem, mert ott informatikai kart lehetne alapítani, szembesítve egymással a legmodernebb természettudományos gondolkodást és a hitet. Ez akkoriban nagy dolognak számított, ugyanis egészen a rendszerváltozásig hivatalosan a tudománynak a hittel nem lehetett kapcsolata, a teológia, a vallási szemlélet ki volt kapcsolva a felsőoktatás és a tudomány világából.

Olyannyira, hogy bennünket az érettségi előtt a piarista tanárok arra is felkészítettek, hogy mit kell majd mondunk a felvételinél – például a műszaki egyetemen – a bizottság előtt, amikor megkérdezik: »Hogyan tudja összegyeztetni a vallásos hitet a természettudománnyal?« – folytatta Erdő Péter. Felidézte: »Típusválaszokkal készítettek elő erre mincket: például ilyen válasszal: nagy termeszettudósok is voltak istenhi-vő emberek, össze tudtak egyeztetni e kettőt, reméljük, nekünk is sikerül.”

Jelenits István tanár úr javaslata egész különleges volt, azt mondta, olyan ez, mint egy futballmeccs: az ember figyeli a mérkőzést, s abból ki következtetheti a szabályokat; a teremtett világgal is így van ez, a megfigyeléseink alapján kialakíthatjuk a természettudományok egész rendszerét, de abból, hogy mi történt az előtt, hogy kijöttek a pályára a játékosok, s mi lesz azután, hogy lefújták a meccset, már nem lehet következetésekkel levonni. A hit és a természettudomány nem ellenkezik egymással, hanem kiegészít egymást.”

Erdő Péter bíboros arról is beszélt, hogy Roska Tamás színenvedélyesen vallotta: a színvonalas informatikai kar-

nak a nemzetközi tapasztalatokra kell építenie. Arra figyelt, hogy hogyan lehet eredményes kutatókat kinevelni. Ebben pedig segítette őt a nemzetközi kutatásokban való jártassága.

Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke beszéde elején megvallotta, mivel az ITK indulásakor ő volt az MKPK titkára, igazi büszkeséget él át, hiszen a több száz éves egyetem legfiatalabb kara 25 év elteltével máriss szép eredményeket ért el, köszönhetően a gondviselő Istennek, az alapító dékánnak, a mindenkor vezetőségnak, s nem utolsóban a kar professzorainak, hallgatóinak.

Az MKPK elnöke hangsúlyozta: az ITK-val olyan tudományterület jelent meg a magyar egyetemi oktatás területén, amely létfében és perspektívájában is előremutató. Az itt munkálkodók a Teremtő Isten alkotásának látták a világot, hogy lefújták a meccset, már nem lehet következetésekkel levonni. A hit és a természettudomány nem ellenkezik egymással, hanem kiegészít egymást.”

Erdő Péter bíboros arról is beszélt, hogy Roska Tamás színenvedélyesen vallotta: a színvonalas informatikai kar-

el a világban, ahelyett, hogy uralnánk azt.”

A következőkben a jelenlévők összefoglaló rövidfilmben tekintheték meg a PPKE Információs Technológiai és Bionikai Kara negyedszázados történetének legfontosabb eseményeit: az alapítás idején és az azután következő években a fakultáson vezető tisztséget betöltő professzorok, a különféle hivatalok igazgatói megemlékeztek az alapító Roska Tamás professzorról, a vele való találkozásairól, az alapítás körülmenyeiről, a fakultáson jelenleg is zajló kutatómunkáról, megosztották gon-

losságra hívta fel a figyelmet – tette hozzá az MKPK elnöke, aki minden oktatónak és hallgatónak szilárd hitet és kitárt erőt kívánt a kar további fejlődése érdekében, és kérte mindenüükra Isten áldását.

A köszöntők után Erdő Péter bíboros és Veres András,

az MKPK elnöke megáldotta

és leleplezte a Ferenc pápa idei magyarországi látogatása alkalmából az ITK aulájában elhelyezett márvány emléktáblát, amelyen a Szentatyának itt az aulában elmondott szavai olvashatók: „Elsősorban azáltal, hogy magunkat teremtményként ismerjük fel, válunk alkotóvá és merülünk

dolataikat a hit és a tudomány összefüggéseiről. hogya a fakultás lépést tarthatson a nanotechnológiák és a kvantumtechnológia viharos fejlődésével.” Pier Paolo Civalleri professzort Veres András püspök, az MKPK elnöke, a PPKE nagykancellárja tüntette ki a Doctor Honoris Causa címmel.

A PPKE új díszdoktora, Civalleri professzor beszédében elmondta: fontosnak tartja, hogy a „kvantumtechnológia a távközös, a számítástechnika az érzékelés és irányítás területén dolgozó mérnökök kulturális háttérének nélkülözhetetlen elemévé váljon”.

A jubileumi ünnepségen a PPKE ITK oktatóiból, munkatársaiból és hallgatóiból álló körus énekelt, illetve a kar egyik hallgatója, Szalai-Benedek Bálint orgonált.

A rendezvényt követő állófogadás alatt a résztvevők megtekinthették azt a fotókiállítást, melyet a szervezők az elmúlt 25 év számukra legemlékezetesebb és legkedvezesebb élményeiből, eseményeiből válogattak össze.

Az ünnepégek végén tortával is köszöntötték az ünnepeltet: a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiái és Bionikai Karát.

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiái és Bionikai Karát 1998-ban alapította a nemzetközi hírű Roska Tamás professzor. A Közép-Európában egyedülálló oktatási központ kiemelt kutatási területei közé tartozik többek között a mesterséges intelligencia, a bioinspirált számítástechnika, a bioinformatica, az orvosi biotechnológia, az idegtudomány, az ember-számítógép interakció.

Az itt zajló munka középpontjában a természetben előforduló folyamatok megértése és azok mérnöki környezetben való megvalósítása áll, kiemelt cél az emberi életminőség javítása.

Körössy László
Foto: Lambert Attila

Pier Paolo Civallerit, a Torinói Műszaki Egyetem professor emeritusát díszdoktorrá avatták a PPKE ITK-n

technológiákat is értő szakemberek képzését, az emberközpontú információs technológia oktatását tűzte ki célul” az élettudományok elemeit is felölő laptárgyi megalapozás-sal, követve az élenjáró egyetemek példáját.

A PPKE ITK dékánja a laudációban elmondta: Civalleri professzor egyike az információs technológiák, a távközös és a számítógépek áramkörei modern elmélete és tervezési módszertana kidolgozónak. „A kar Civalleri professzorral való kapcsolata, a vele folytatott közös kutatások, az ITK-n tartott előadásai elősegítették,

Folytatódnak a 2025-ös szentével előkészületei. Az esemény mottója: „A remény zarándokai”. A szentével több mint 700 éves hagyomány a Katolikus Egyházban, az első szentévet 1300-ban tartották. Rendes szentévet emberöltönként, azaz 25 évenként tartanak. A legutóbbi az ezredfordulón, 2000-ben volt. Vannak azonban rendkívüli szentévek is, ilyenre utoljára 2014-ben volt példa, amikor az irgalmas-ság rendkívüli szentévet ünnepelte az Egyház.

A Katolikus Karitász augusztus végén zátra népszerű „Vár a nyár!” elnevezésű segélyakciót, melynek révén idén is négyezer gyermek nyaralhatott az ország számos pontján napközis taborokban vagy különböző balatonbeli helyszíneken. A 16 egyházmegye és az országos központ munkatársainak, valamint önkénteseinek hála változatos programok várták a táborozókat. Szervezésükben 75, Magyarországon tartózkodó ukrán kisdiák és 105, Ukrajnából érkezett fiatal kapcsolódhatott ki nyáron. Még zajlik a szervezet szep-tember 15-ig tartó „Legyen öröm az iskolakezdés!” elnevezésű segélyprogramja, amelynek keretében tízezer gyermek támogatása a cél. Az adománygyűjtéshez online is lehet csatlakozni a www.karitasz.hu oldalon vagy az 1356-os adományonál hívásával.

Budapest, 2023. szeptember 7.

MKPK Titkársága

Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

Veszprémben tartotta őszi ülését a püspöki testület

Veres András püspök helyett a továbbiakban Fekete Szabolcs Benedek vesz részt az Országos Magyar Cecília Egyesület (OMCE) munkájában.

A püspökök testülete felkérte Fábry Kornélét, hogy segítse Mohos Gábor püspök munkáját a külföldi magyar lelkipásztori szolgálatban.

A Püspöki Konferencia kiemelten foglalkozott a hivatásgondozás kérdésével, valamint a papi élet és szolgálat aktuális nehézségeivel és kihívásaival, továbbá a Nevelési Dikaszterium által is ajánlott papi továbbképzés kérdéseivel.

Az MKPK hívja és várja a katolikus híveket a Katolikus Társadalmi Napok (KAT-TÁRS) rendezvényre, amelynek házigazdája idén Veszprém lesz. A szeptember 29. és október 1. között megrendezendő esemény lehetőséget biztosít, hogy mindenki kérdezhesse és válaszokat is kaphasson a számára fontos kérdésekre. A rendezvény kiemelten foglalkozik a tavaszi pápalátogatással, amelynek emlékeit nyilvános beszélgetésekben, fotóki-

állításban elevenítik fel a szervezők, de megtekinthetők lesznek a Ferenc pápa által használt tárgyai is.

A Püspöki Konferencia 2024 áprilisára hállaadó nemzeti zarándoklatot kíván meghirdetni Rómába a Szentatyá, Ferenc pápa magyarországi látogatásának első évfordulójához kapcsolódóan.

Szintén a pápalátogatáshoz kapcsolódik, hogy az MKPK Titkárságának gondozásában még az idén megjelenik egy részletes összefoglaló kötet Ferenc pápa áprilisban hazánkban tett apostoli útjáról.

Az MKPK tagjai áttekintették a lisszaboni ifjúsági világtalálkozó eredményeit. A részt vevő több mint ezer magyar fiatal kétharmada az MKPK szervezésében és támogatásával képviselte hazánkat a portugál fővárosban. Az eseményen az MKPK több tagja is jelen volt.

A Püspöki Konferencia egyhangúlag támogatta Anglia és Wales Püspöki Konferenciájának kezdeményezését, amely arra irányul, hogy Szent John Henry Newman bíborost egyházdoktorrá nyilvánítsák.

A győztes csapatban játszunk

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye harminc évéért adtak hálát

(Folytatás az 1. oldalról)

Palánki Ferenc elmondta, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye harminc éves lett. „Július 30-án nemzeti kegyhelyünkön, Máriapócson hálát adtunk az egyházmegyei zarándoklat alkalmával. Másik nemzeti kegyhelyünk, Szentkút különleges számonra – tette hozzá –, hiszen gyerekkoromban ide jártunk, így ide is hazajövök. Hívtam az egyházmegye papjait, híveit, hogy adjunk hálát az elmúlt harminc év kegyelmeiről, hogy tudtuk építeni az egyházmegyét és ezáltal az Egyházat, magyar népet, országunkat és Isten országát. Eljöttünk ide köszönteni Szűz Mária születésnapja alkalmából, hogy – Fekete István szavaival – belenézzünk a szemébe, mert

amit ő megélt. Mikor megkapta az anyagi üzenet által, hogy ő lesz a Megváltó édesanya, kételkedés nélkül odaadta magát erre a szolgálatra. Nem tudta, mi vár rá, de minden képes volt odaadni, mindenről képes volt lemondani.

„Szent József igaz ember volt. Vajon azért akarta elbocsátani Máriát, mert hogy gyermeket vár? Szerintem nem, hanem azért, mert rádöbbent, kicsoda Mária: az Isten Fiának anyja. Gondolhatta: hogy jövök én ahoz, hogy a közelébe kerülhessék, hogy gondoskodhassak róla?” – magyarázta a püspök. – Az angyal, amikor neki is szólt, megtudta, mi a feladata. A szent családnak nem lett könnyebb az élete, nem lettek gazdaggabbak, de a lelkei gazdagságuk az egész világra kisugárzik.

akkor megnyugszik a lelkünk, és elfelejtjük a rosszat.”

Palánki Ferenc homiliája elején figyelmeztetett, hogy bár a boldogságos Szűz Márianak köszöntött boldog születésnapot kívánni, de ő már boldog. „Nekünk lehet boldogságunk, ha vele kapcsolatban vagyunk, ha mi is megszületünk arra az életre, ami őt igazán boldoggá tette. Az élete központja szent fia volt.”

Mint mondta, az evangéliumban Jézus születésének történetét olvasnak Mária születésnapján, hiszen az ő hivatása az volt, hogy Jézus legyen az élete középpontjában. Mária volt a lépcső, aki keresztül a világba jöhetett az Isten. Ő mindig Jézussal foglalkozik. Most is, amikor meg-hallgatja a kéréseinket, Jézus titokzatos testével, az Egyházzal, velünk van elfoglalva.

Mária nem azt kéri, hogy köszönsük őt, hanem hogy azzal ünnepeljük őt, hogy megtérünk, oda-fordulunk hozzá, és vele akarunk közösségen lenni, mert ő már jó helyen van, az örök boldogság állapotában. Tanítani akar bennünket, hogyan éljünk: amit Isten adni akart neki, elfogadta, amit elvett tőle, oda-adta.

Ez az önzetlen hozzáállás az élethez, az állandó másokra figyelés az,

Máriát köszöntjük énekeinkkel, imáinkkal, és kérjük, hogy ő is imádkozzon értünk – folytatta beszédét. – Nem imádjuk Máriát, hanem tisztejük és szívből szeretjük, mint az édesanyánkat. Így is szólítjuk: égi

ne az élet, az örök élet. Máriától meg kell tanulnunk, hogy önzetlenül, Istenre figyelve éljünk.

Meg kell tanulnunk tőle azt is: „Szívébe véste a szavakat, és gyakran el-elgondolkodott rajtuk.” Mária rádöbbent arra, hogy Józsefet kapta segítőtársul, hogy a megváltás művében közreműködjene. „Mit kapunk mi is Istenről, hogy a ránk bízott feladatokat elvégezzük, hogy teljesítsük a hivatásunkat, hogy eljussunk a szeretet, a jóság teljességére?” – tette fel a kérdést a püspök. – Véssük a szívünkbe az Istenről jövő tanítást, és gyakran gondolkodjunk

veszteségekkel, de ez a teljességre vezet. Ha elköszönünk valakitől, nem elveszítjük őt, hanem ő célba ért – biztatott a püspök.

Kérjük Máriát, hogy mi is célba érjünk, a mi életünkben is megvalósuljon az a próféta jövendölés, hogy velünk az Isten. Gondolkodjunk el: az életünkben mennyire van jelen az Isten, abban, ahogyan végezzük a hétköznapi tevékenységeinket? Oda tudunk-e figyelni Istenre? – tette fel a kérdéseket a püspök, majd Barsi Balázs atya könyvéből idézte fel a következő történetet: annak idején a közösségen, ha egy testvér eltört valamit, ki kellett állnia a többiek elő, és bocsánatot kellett kérni a figyelmetlenségeiről. Nem mondhatta, hogy nem akarta összetörni. Azért kellett bocsánatot kérnie, mert ha figyelmetlen volt arra, amit végzett, akkor még inkább figyelmetlen arra, hogy itt van az Isten.

Mi nemcsak abban hiszünk, hogy van Isten, hanem hogy jelen van, velünk van az Isten. Ezt kell megmutatni ebben a zűrzavaros világban: nem hagy el, jó hozzáink, égi édesanyát ad, akihez fordulhatunk nehézségeinkben. Lépjünk tovább az igazi cél felé, hiszen ennek örül Mária, és a születésnapján mondjuk neki: „Édesanyám...!” Hiszen az édesanyában az ember bízik, odafigyel rá, és amit tőle tanul, azt megvalósítja.

Palánki Ferenc a könyörgések végén hálát adott a harminc éves egyházmegyéjéért, a kegyelmekért, a papokért, kispapokért, intézményeik

édesanyánk. Ő anyai szeretettel szeret bennünket. Az anya szeretete hasonlít a legjobban az isteni szeretethez, mert feltétel nélküli. Nem azért szereti a gyermeket, mert az megérdelem, hanem azért, mert az övé. Segíteni akarja, hogy növekedjék ben-

el, merre tart az életünk! Célt tévesztünk netán?

A püspök felidézte egy ma reggel személyes élményét. Üzenetet kapott egy atyától, hogy hetvened mágával úton vannak Szentkútra a debrecen-nyíregyházi egyházmegyéből. A pap idézte XVI. Benedek pápa szavait az ünenetében: „Mária a ragyogó fényesség.”

Akármilyen bűnösök vagyunk, akárhogyan elrontottuk az életünket, elfordultunk Istenről, ott van Mária, és ragyog a fény. Felvirradt az ember üdvösségeinek a hajnalra. Milyen jó lenne, ha ezt a szívünkbe vésnénk: meg vagyunk váltva.

Tele van a világ önzéssel, és ezt mondjuk: működik a gonosz, elvezetjük a kedvünket. De ha Mária nézünk, érezzük, hogy dereng a világosság, kel fel a nap, Jézus legyőzte a halált, feltámadt. Mi, keresztyének a győztes csapatban játszunk. Persze az életünk nehéz, sok nehézséggel meg kell küzdenünk, betegségekkel, fájdalommal, gyásszal,

vezetőiért, dolgozóiért, a hívekért és mindenkiért, aki építik az Isten országát az egyházmegyében.

A körmenetben elől ment a kegyhely keresztre, majd a kegykép másolata, utána a kereszteket, lobogókat hordozó zarándokok haladtak az Oltáriszentség előtt. Orosz Lóránt biztató szavai vezették be a körmenetet, mely kifejezi: együtt megyünk az úton, és nem egyéni járat a hitünk, hanem csapatjáték. Krisztussal járunk, az Oltáriszentséget követjük közösen.

A körmeneten evangéliumi szakaszok hangzottak el, az énekek pedig Szűz Máriahoz vagy az Oltáriszentséghez szóltak. A hívek közben szándékaikat odaadták Isten elő, és teljes búcsúért imádkoztak egy megholtjukról vagy önmagukról.

Amikor az Oltáriszentség visszatér a szabadtéri oltárhoz, Szent Lukács könyvéből Mária és Erzsébet találkozásának evangéliuma hangzott el. Olyan hosszú volt a körmenet, hogy ekkor a vége még csak a bazilikanál nemrég indult el. A domboldalon az imádkozó-éneklő tömeg hatalmas karéja körülölelte a kegyhelyet.

Visszatérve a Te Deumot énekeltek. Krisztus győz, uralkodik, parancsol – Christus vincit, regnat, imperat – hangzott az egyik utolsó ének, amit a pápá himnusz, majd a nemzeti himnuszunk és a Boldogasszonynak követett.

Vámossy Erzsébet
Fotó: Lambert Attila

Prohászka Ottokár nyomában

Bodajkra zarándokoltak
a Székesfehérvári Egyházmegye papjai

A Székesfehérvári Egyházmegye papjainak hagyományos közös zarándoklata idén is Bodajkra, a minden Segítő Szűzanya kegyhelyére vezetett augusztus 31-én.

Pápai Lajos nyugalmazott győri megyéspüspöknek az Egyháznál szóló előadása, valamint Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök biztató gondolatai után a papság megújította a bodajki Szűzanyának tett felajánlását.

Ezt követően Spányi Antal a zarándokudvaron megáldotta a kegyhelyen sokat imádkozó Prohászka Ottokár püspök mellszobrát. A főpásztor köszöntőjében rámutatott: az Egyház életében mindig voltak nehézségek, kihívások, de történelme során nemcsak túlélte ezeket a támadásokat, hanem mindenek ellenére teljesítette az Istenről kapott küldetését. Az Egyházon belül is sok a meg nem értés; a világban az intézményes vallások megtámadása tapasztalható. „A mi dolgunk az, hogy keressük a papságunk, Istenről kapott hivatalunk örömteli és korszerű megélését a ma Egyházában” – szólt a papokhoz a megyéspüspök. Beszédeben visszaemlékezett a tizenöt évvel ezelőtti eseményekre, amikor a papi hivatalok drasztikus csökkenését és a szolgáltató papság gyengülését láta létrehozták a Prohászka Imaszövetséget a bodajki papi találkozón. Spányi Antal püspök köszönetet mondott a Bodajki Szűzanyá-

Pápai Lajos nyugalmazott győri megyéspüspök elmélkedésének téma az Egyház volt, amely elsősorban nem egy szociológiai, kulturális társadalmi közösséggel, hanem sokkal lényegesebb. Ha csak vallási szempontból nézzük, akkor sem értelmezhető. Az Egyház misztérium, és nem a benne élő hívek teszik tökölethesé, hanem az, ami benne nem látható.

Ma bátorság kell ahhoz, hogy megvalljuk a világ előtt hitünket, de az Egyház egy olyan csodálatos közösséggel, amelyben minden lehetőség megvan ahhoz, hogy a papság

is örömteli módon tudja megélni hitét, szolgálatát. Nem az Egyház van válságban, hanem mi vagyunk válságban – mondta Pápai Lajos püspök, és azt kérte a Boldogságos Szűz Mária-tól, hogy erősítse meg a papokat hivatalukban

és abban, hogy van értelme mindenek, amit az Egyház tesznek; hogy szeressék az Egyházat, és akarjanak az elő Egyház tagjai lenni.

A szentmíves végén a Prohászka Imaszövetség papi imáját mondta el együtt a templomban, majd a rózsafüzér elimádkozása után a zarándokudvaron Spányi Antal megáldotta főpásztor elődjé, Prohászka Ottokár szobrát, amely a nagy püspök bodajki imáira és látogatásaira emlékezeti a zarándokokat.

Forrás és fotó:
Székesfehérvári
Egyházmegye

Magyar Máltai Szeretetszolgálat

Megkönnyítették a tanévrekezdést

Idén is sikeres zártult a Magyar Máltai Szeretetszolgálat és a SPAR Magyarország immár harmadik alkalommal megírdített „Adni örööm!” iskolaszergyűjtő akciója. A vásárlók több mint 62 ezer tanszerrel és közel 2,2 millió forint értékű adománykártya megvásárlásával járultak hozzá mintegy 1600 rászoruló diákok tanévrekezdéséhez, az áruházlánc pedig további 1 millió forintra egészítette ki a támogatást.

A tanévrekezdés sok családnak anyagi nehézséget okozhat, és vannak, akik számára szinte lehetetlen feladat, hogy minden szükséges fel szerelést megvásároljanak a gyerekeknek. Ebben segített a Magyar Máltai Szeretetszolgálat (MMSZ) és a SPAR Magyarország által meghirdetett „Adni örööm!” tansergyűjtő akció, melyet először 2021-ben szerveztek meg.

A jótékonysági akció keretében a vásárlók rászoruló gyerekek iskolakezdését támogathatták az üzletekben megvásárolt tanszerekkel és adománykártyákkal, utóbbiak bevételéből további tanszereket vásárolt az MMSZ.

„Azért hirdettük meg a gyűjtést, hogy az otthoni nehézségek miatt ne érje hátrány az iskolában a gyerekeket; a SPAR Magyarország vásárlóinak támogatásával most 1600 családnak sikerült ebben segíteni. Füzetek, írószerek, tolltartók, egyéb tanszerek, tornafelszerelések kerültek a vásárlói kosarakba; az önkénteseink használatra kész iskolatáskákat töltötték meg az adományokkal, vagy kisiskolásoknak és nagyobbaknak szóló egységes csomagokat állítottak össze, melyeket az ország minden területén a szeretetszolgálattól segítséget kérő családoknak juttattunk el. Köszönjük mindenki támogatását, aki az elmúlt hetekben adománykártyák megvásárlásával, illetve személyesen,

az adománygyűjtés eredményei a www.adnorom.hu weboldalon érhetők el.

A sikeres tansergyűjtő akció során az adománykártyák megvásárlásával az INTERSPAR hipermarketek és a SPAR online shop vevői több mint kétmillió forintot ajánlottak fel, augusztus 23. és 26. között pedig a hipermarketekben több mint 62 ezer tanész között vettek meg, majd adtak át adománykártyákat a Magyar Máltai Szeretetszolgálat önkénteseinek. „A SPAR Magyarország elkötelezettsége az esélyegyenlőség és a társadalmi felelősségvállalás erősítése mellett, ennek jegyében a felajánlásokat további egymillió forinttal egészítettük ki, hogy még több rászoruló diáknak segíthessünk – ismertette Maczelka Márk, a SPAR Magyarország kommunikációs vezetője. – Az »Adni örööm!« tansergyűjtő akciónak immáron hároméves, így mondhatjuk: hagyományt teremtettünk vele, sikerességtel látvá pedig a jövőben is folytatni szerethnénk ezt a kezdeményezést.”

Az adománygyűjtés eredményei a www.adnorom.hu weboldalon érhetők el.

Forrás és fotó:
Magyar Máltai Szeretetszolgálat

Basilica minor rangra emelik a bodajki kegyhely templomát

Spányi Antal püspök szeptember 8-án sajtótájékoztatót jelentette be a Székesfehérvári Egyházmegye érintő örömhírő, hogy Ferenc pápa basilica minor rangra emelte a bodajki kegytemplomot. A döntést szeptember 17-én, a bodajki Mária-napi főbúcsún, ünnepi szentmisében hirdetik ki, melyet Michael Wallace Banach pápai nunciust, Erdő Péter bíborost és Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök mutat be.

Spányi Antal püspök a sajtótájékoztatón elmondta: az Egyház régi szokása, hogy kiemel és titulussal lát el olyan templomokat, kegyhelyeket, amelyeknek történelme ósi időkre nyúlik vissza, és a jelenben is kiemel fontosak. „Bodajk nemcsak a mi egyházmegyeink számára, hanem az egész magyarság számára jelentős, hiszen az egyik legősibb magyar kegyhely, Szent István is ide járt imádkozni családjával – mondta a főpásztor. – A bodajki templom fontos kegyhely ma is, számos imádságos közösségi alkalmat hirdetnek meg, amelyre a hívek egyre nagyobb számban látogatnak el, és nem csak az egyházmegyéből érkeznek zarándokok az év során.”

A székesfehérvári megyéspüspök arról is beszámolt, hogy a Szentágyához fordulva kérte a bodajki kegyhely számára a basilica minor rangot annak elismerésül, hogy ósi idő óta a hitélet központjaként szolgáló imádságos helyről van szó.

Mózessy Gergely, a Székesfehérvári Egyházmegyei Gyűjtemény igazgatója a basilica minor rangról szólva a cím elnyerésének feltételeit ismerte.

Forrás: Székesfehérvári Egyházmegye
Fotó: Varga Mátyás

Timár közösségenként ünnepe

Templombúcsút, templom- és parókiaszentelést ünnepeltek, valamint Hazaváro Fesztivált rendeztek a Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei Timáron szeptember 3-án. A Szent Liturgiát Szocska A. Ábel nyíregyházi megyéspüspök vezette.

A Timári Görögkatolikus Egyházközösség és parókusa, Revai István atya azon fáradozik, hogy ne csak a hívek, de az egész település, valamint az innen elszármazottak is egységként, közösségeként találkozhassanak legalább egyszer egy évben, ezen a rendezvényen.

Immár hatodik alkalommal hívták a Timárról elszármazottakat, valamint a településen élőket a Hazaváro – Helyi Ízek Fesztiváljára. Az eseményt a görögkatolikus templombúcsú ünnepéhez köti. Az elmúlt években a rendezvény mellé állt a Vidék Kincse Egyesület, a település polgármestere, valamint a helyi kisebb közösségek, nemzetiségi önkormányzatok is.

A templom és környéke, a parókia sokat változott az elmúlt időszakban; 2023-ra megújult a templomtető és a teljes parókiaépület kívül-ből. A különféle állami forrárok (például a Magyar Falu Program támogatása) mellett nagy önrészt is előteremtettek a hívek. A lelkipásztor és a képviselő-testület elnöke beszédükben kiemelték azt a nagyfokú összefogást, áldozatvállalást a hívek részéről, melyel a mostani beruházás megvalósulhatott. Ha mégoly kicsi is a közösség, nagy sikerei vihatnak a munkát az egymásnak nyújtott segítő kezeken kel – hangzott el.

Az ünnepi Szent Liturgián,

mondata a főpásztor. Isten irántunk érzett szeretetének tanúsága ez, s sokszor embertársunkat vagy annak kézfogását küldi támaszként – tette hozzá a főpásztor.

A templomszentelést a szertartás elején, a megújult parókia megszentelését a liturgia végén végezték el. Munkájának és szolgálatának megbecsüléseként Szocska A. Ábel püspök ezüst papi mellkereszt viselésére jogosította fel a parókust, Revák Istvánt.

A szertartás végén a megívott vendégek mondtak kö-

Prédikációját a templom címünnepének, az Istenszülő születésének (Kisboldogasszony) egyházi évben betölött jelentőségevel kezdte, ahogyan átöleli azt a Szűzanya elszenderedéséig, augusztus 15-ig (Nagyboldogasszony). Ahogy Mária életét, a mi életünkét is sikerek és kudarcok szövik át. E kettő, a siker és a kudarc életünkben betöltött szerepérből elmélkedett: mindenkit nevelni tud minket; arra tanítanak, „amit elértem, Istennek köszönhetem, hogy kudarcaink is Isten kezében vannak, melyeket javunkra fordíthatunk” –

Később az önkéntesek által elkészített helyi ételeket a templom előtti „fesztiválutcában” kóstolhatta meg a több száz érdeklődő. Akik „vásárfiát” szerettek volna emlékbe vinni magukkal, a helyi termelők kézműves portékáit vásárolhatták meg.

Forrás és fotó:
Nyíregyházi Egyházmegye

Új iskolák, gyermekvédelmi képzés az induló tanévben

A Magyar Katolikus Egyház fenntartásában működő 358 köznevelési és szakképzési intézményben közel 150 000 tanuló és 14 500 pedagógus kezdte meg rendben, az előzetes menetrendnek megfelelően a 2023/2024-es tanévet.

A katolikus köznevelési és szakképzési intézmények többsége többcélú. Sok helyen óvodától a középiskoláig biztosított a gyermekek nevelése. A 358 katolikus fenntartású intézményben 771 intézményegység működik.

A 2023/2024-es tanévben öt új katolikus iskolát köszönhettünk intézményeink sorában, melyek fenntartását most vállalta át a Magyar Katolikus Egyház. További két intézmény új feladattal, óvodával, általános iskolával bővült.

A Katolikus Pedagógiai Intézet (KaPI) az idei tanévben is nagy fi-

gyelmet fordít a magas minőségű oktató-nevelő munka megsegítésére, kiemelten is foglalkozik a teremtésédelem és a gyermekvédelem területével.

A gyermekvédelem területén az idei tanévtől lehetősége lesz részt venni a katolikus köznevelési intézményekben dolgozó pedagógusoknak egy 60 órás, az egész tanévet átfogó gyermekvédelmi képzésben; nemcsak az egyes pedagógusoknak, hanem kompletten tantesületeknek is lehetősége van képzésükre és/vagy szakmai napokra jelentkezni, melynek téma olyan aktuális kérdések lehetnek, mint a függősségek, az esetmegbeszélés, az áldozattá és elkövetővé válás megelőzése, vagy éppen az internetbiztonság kérdése; a Katolikus Pedagógiai Intézet tiz kiemelt témaiban online műhelymunkára is hívja a pedago-

gusokat: egészségfejlesztés, érzelmi intelligencia, esélyegyenlőség, függősségek, agresszió, online világ kihívásai, öngyilkosság és önsértés, családi életre nevelés, szexuális bántalmazás, bűnmegelőzés.

A gyermekvédelem mellett a temetett világ védelme is kiemelt témája lesz az előttünk álló tanévben. Ezen a területen a Katolikus Pedagógiai Intézet és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem egy hároméves közös munkát indít most szeptemberben. Az együtt gondolkodás alapját Ferenc pápa Laudato si enciklikája adja.

Mostantól a KaPI három vidéki képzési központja is segíti a katolikus oktatási intézmények pedagógusait Pécssett, Szombathelyen és Miskolcon.

Nagy örööm számunkra, hogy ebben a tanévben is a Szent Imre-tan-

Tanévnyitó a Szent István-bazilika előtti téren (fotó: Lambert Attila)

könyvcsalád köteteiből tanulhatnak a 9-12. évfolyamos diákok irodalom, nyelvtan és történelem tantárgyakból.

A KaPI az óvodásokra is gondolt, ezért az idei tanévre megjelent a „Szólunk a harangok” című óvodai

Budapest, 2023. szeptember 12.

az MKPK Titkársága

A szexualitás értékes, emberi önátadásunk csúcsa

Monostori László előadása a 6. parancsolatról

A budapest-újlipótvárosi Árpád-házi Szent Margit-plébánia alapításának 90. évfordulója alkalmából január 18-án, Szent Margit ünnepén egész éven átívelő rendezvény sorozat kezdődött, köztük a Parancsok szeretetből – A tízparancsolatról a 21. században címmel a Lelkiesek-sorozat keretében. A hatodik alkalmat szeptember 7-én este tartották.

Monostori László esperes, a Szent Margit-templom plébánosa, az esztergom Híttudományi Főiskola morálteológia tanára a hatodik parancsolatról – „Ne törj házasságot!” (Kiv 20,14) – tartott előadást.

Az elmélkedést ezúttal is koncelebrált szentmise vezette be, amelyet szintén Monostori László mutatott be. A szertartás kezdetén felhívta a hírvők figyelmét: hónap első csütörtökje van, ezért a szentmisét a papi és szerzetesi hivatásokért ajánljuk fel. Ma emlékezünk meg a cassai várbanról, Istvánról, Márkról és Menyhértről. Ez az ünnep a testvériséget is kiifejezi: Kőrösi Márk horvát származású esztergomi kanonok volt, Pongrácz István magyar jezsuita, Grodziecki Menyhért pedig lengyel jezsuita, akik együtt vállalták a várbanúságot, nem voltak hajlandók megtagadni katolikus hitüket. Amikor rájuk emlékezünk, imádkozhatunk közbenjárásukról, hogy a Jóisten kegyelméből békében, szeretetben élünk a környező népekkel.

Az evangélium Szent Máté könyvből (Mt 10,28–33) hangzott el, kiemelve Jézus figyelemzését: „Ne féljetek azoktól, akik megölök a testet!” László atya viissaemlékezett a 2007-es budapesti Városmisszióra, amikor a Katolikus Egyház, kilépve a templom falai közül, kitelepült az utcára, a terekre, és megróbálta megszólítani az embereket. Ez az újdonság erejével ható, bátor tett volt. Ő maga diák-nüsszentelés előtt állt, és a Mária Rádió önkénteseként riporterkedett, elvegyülve a tömegben.

Monostori László kifejtette: vallás- és szólásszabadság

van, mégsem könnyű a hitünket nem tolakodóan, nem erőszakosan, de mégis nyíltan megvallani az emberek előtt. Beszélni róla. Ugyanakkor ez alapvető fontosságú, hisz egyértelműen ezt kéri tőlünk Jézus. „Testvérek, hogyan vegyék mások a bátorságot, hogy előjönenek a napfényre, és kiderüljön róluk is, hogy Jézust követik, ha mi nem tesszük meg az első lépést?” – tette fel a kérdést plébános atya. „Nehéz, de érdemes, nehéz, de kell!” – fűzte hozzá. Egyúttal figyelmeztetett: napjainkban nem a direkt evangéliázás a főszerep, nem azzal tesszük a legjobbat, ha színpadokat állítunk fel az aluljárók-

beszél róla. Álszent dolog lenne, ha pironkodva hallgatnánk, holott az életünk igen fontos része. Rossz lenne, ha ezt tabusítanánk, ahelyett, hogy beszélünk, közösen el-

kor először egyesültek testileg, közös imádsággal és kereszvetéssel kezdték, és megívták a Jóistenet is, hogy legyen velük ezekben a szent pillanatokban, hisz Isten mun-

zunk egymással, semmi komoly, semmi kötelezettség, laza kapcsolat, szabad szerelem, na de ez valahol szörnyű” – értékelte az előadó. Az Egyház, amikor felelős szexuális életre hív minket, pont ettől akar megővni, hogy az egyik legnagyobb kincsünket ne húzzuk le ennyire, ne minősítsük bővlivá. A szexualitás sokkal értékesebb, szentebb dolog annál, mint hogy két sms közben hancúrozzunk egyet.

Az esperes, plébános leszögezte: a szexualitás rendkívül értékes, emberi önátadásunk csúcsa. Két fontos célja van: az egyik, hogy a házaspárok egymást boldoggá tegyék, tehát az egyesülés, illetve a gyermeknemzés, vagyis az életadás. A Katolikus Egyház tanítása szerint ezek elválasztatlanok egymástól. Nagyon lényeges a szexualitásban a lelke tiszta, a hűség, a mérsékletesség, az állhatosság.

A Katolikus Katedrális szereint Egyházunk szeretettel, gyengédséggel, barátsággal fordul azon személyek felé, akiknek homoszexuális hajlamai vannak. Az egyenműekhez vonzódó felebarátainkat szeretettel fogadjuk, de a homoszexuális cselekedetükre nemet mondunk. A katolikus hagyomány a Bibliára épül, és a Szentírásban feketén-fehéren benne van: a házasság egy férfi és egy nő között kötötték. Ez áll a Bibliában, és az Egyháznak nincs hatalmában máskepp interpretálni, mint ahogyan az Úrtesten tudtunkra adta. Monostori László egyértelműen tette: a házasság egy férfi és egy nő életre szóló szövetsége, és a kizárogásság, a hűség, a felbontatlanság jellemzi. A házasságkötéskor a két fél ígéretet tesz arra, hogy elfogadják a gyermekáldást, és arra is, hogy kitartanak egymás mellett, jövőben. Ez az ígéret független attól, hogy mit hoz a jövő.

A lelkist szentségimádásán ért véget. Bodnár Dániel Fotó: Merényi Zita

mélkednénk róla, mert egyáltalán nem mindegy, hogyan élünk ebben a tekintetben.

Monostori László kiemelte: a szexualitás érték, kincs, az Isten ajándéka. Alapvetően jó. „A házastársak szexuális egyesülése nagyon szent dolog, hiszen nem kevesebb dolog töröknek ilyenkor, mint hogy a pár Istennek lesz a munkatársa a teremtésben. Életet adnak, és mi ez, ha nem az egyik legszentebb dolog a világon?” Az előadó határozottan állította: az Egyház nem azt tanítja, hogy tartózkodunk a szexualitástól, „jó esetben szökőévente egyszer, sötétben és három takaró alatt, esetleg, hogy mégse haljon ki az emberiség”, nem ez az Egyház tanítása! László atya megjegyezte: ha valaki felvetné, pap létére miért beszél erről a témaáról, azt válaszolná: annak ellenére, hogy nem él házasságban, és nem él aktív szexuális életet, van sok közvetett tapasztalata a gyónatotákból, másrészt tanult is erről. Ha bánnákkal foglalkozó biológus lenne, valószínűleg egészen jól tudna róluk beszélni, annak ellenére, hogy ő maga nem bálna.

Az előadó megosztotta a hallgatókkal egy fiatal házaspár tanúságát: egy szűk baráti körben elmeséltek, hogy a nászéjszakájukat, ami-

katársaival szeretnének válni a teremtésben. Amikor eljutottak a csúcsra, átélték az orgazmust, nagyon közel éreztek magukat a Jóistenhez, lelkük megnyílt az ég felé, éreztek Isten szeretetét, aki a szexuális örömköt révén is meg tudja mutatni, hogy jelen van és szerezt minket. Nem igaz tehát, hogy az Egyház ellenzi a szexuális örömköt – mondta Monostori László. Sokkal inkább arról van szó, hogy ez az egyik legnagyobb kincsünk, és ezért vigyázunk kell rá, nem mindegy, hogyan élünk vele.

Plébános atya elmesélte egy „elrettentő” példát is. Majdnem húsz éve történt, amikor kispapként Olaszországban élte. Az egyik este nyelvgyakorlás céljából néhány barátjával együtt megnéztek tévében egy olasz játékfilmet. Természetesen volt benne ágyelemtet, egy fiatal fiú és lány „egymásnak esett”, s amikor a hölggy került felülrre, a szexuális aktus közben sms-t írt. „Ez a jelenet azt mutatja be, hogy a XXI. században sokaknak ennyit jelent a szexuális együttlét. Egy kis testgyakorlás, hobby, a szabadidő értelmes eltöltése, amivel nem ártunk senkinek, szeretjük egymást néhány percig, igaz, hogy utána már nem foglalko-

Az egyház létezésének helye a világ teljessége

Nacsinák Gergely András görög ortodox pap I. Bartholomaiosz pátriárka közelgő látogatásáról

(Folytatás az 1. oldalról)

Ezekből az a kép rajzolódik ki, hogy a Magyar Királyság déli-délkeleti területén nagyon erős volt az ortodox kereszténység jelenléte. De nem csak ekkor, és nem csak ott: korábban a Keszthely melletti Mosaburgban (Mocsárvár) a Keleti Egyház két meghatározó alakja, apostola, Szent Cirill és Metód is megfordult. Az Árpád-korban sok monostort is alapítottak, ezekről is maradtak fent feljegyzések. Dunapentele volt az egyik ilyen monasztikus központ, ez Szent Panteleimonról kapta a nevét, vagy említhető Veszprémvölgy, ahol görög apácák éltek. Elképzelhető, hogy a Hierotheosz metropolitának központja Kalocsa volt. Dél-Magyarországon nagyon intenzív az egyik népszerű bizánci szent, Demeter tisztelete, erre a nyugati Egyházból másol nem találunk példát. De az ország északi részein is megtalálhatjuk a keleti kereszténység nyomait. Úgy tűnik, hogy a bizánci hatást, egyházszerzetet végül a tatárjárás törölte el.

– Mennyire tekinthetők aktuálisnak még azok a teológiai problémák, melyek az egyházzakadáshoz vezettek?

– Itt is érvényes, hogy amit általában erről a kérdésről tudnak az emberek, az nem áll összhangban a valósággal. mindenki azt tanulta, hogy az 1054-ben történt skizma során szakadt ketté a keresztény világ. Amikor IX. Leó pápa küldöttsége nék vezetője Kerulariosz Mihály konstantinápolyi pátriárkát kiközöltette, döntése nem volt általános érvényű, főleg nem vonatkozott a teljes keleti Egyházra. Ráadásul erre július 16-án került sor, IX. Leó pedig ekkor már nem is élt. Bár Nyugaton igyekeztek egy olyan teológiát kialakítani, mely a keleti csá-

szárságtól különbözőt, ami ma teológiai vitának látszik, az sokszor inkább a teológia politikai fegyverként való használatáról szólt. A Filioque-kitételt például a 11. század elejéig még Róma sem fogadta el. Az igazi mérföldkő inkább 1204, amikor a negyedik keresztes hadjárat résztvevői Velence biztatására elfoglalták Konstantinápolyt és megalakították a Latin Császárságot. Ettől kezdve a nyugatiak az általuk elfoglalt területeken felállítottak egy párhuzamos hierarchiát, vagyis nem ismerték el érvényes kereszteny klérusnak az ott található ortodox papságot.

– Közismert Szent II. János Pál pápa kijelentése az Egyház két tüdejéről. Miben határozná meg azokat az elemeket, melyekkel az ortodox gondolkodás gazdagítja a keresztenységet?

– Fontos szempont, hogy az Orthodox Egyházzal kapcsolatban nehéz olyan állításokat megfogalmazni, melyek általános érvényűek. A keleti keresztenységen fennmaradt az apostoli kor szinodális egyhárezredszere, ahol egymástól jurisdíciós szempontból független helyi egyházkörök kell beszélünk, legyenek azok pátriárkátusok vagy autokefál nemzeti egyházak. Ezek között teljes a dogmatikai és a kánoni egység, de az egyház területi szempontból tagolt, mindenki a saját nevében fogalmazza meg a véleményét.

A kereszteny összképhez a keleti felfogás azzal járul hozzá leginkább, amit egyébként mindenki tapasztal, ami a nyugati gondolkodásba is beszüremlött. Ezek közé tartozik az ikonok tisztelete, a Jézus-ima gyakorlata, a misztika és az aszkézis szerepe, valamint a liturgikus ének. Vagyis azok az elemek, ahol a nyugati keresztenység egyfajta hiányt él meg.

– A keleti keresztenység minden nagy hangsúlyt helyezett a hagyományra. Mág meghatározó, mit mondak, mit tettek az egyházatákat, sok mindenben támaszkodnak a több száz évvel ezelőtt élt szerzetesek gondolataira. Mennyire aktuálisak ezek? Fontos egyáltalán, hogy minden igazodunk a korszaklemhez?

– A keleti keresztenység viszonya saját hagyományához teljesen eltér attól, amit Nyugaton tradicionálizmusnak neveznek. Utóbbi választás kérdése, sokkal inkább nevezhető egy hagyomány rekonstrukciójának. Keleten a hagyományhoz való hűség nem történeti kérdés, és nem is opcionális. Lehet-e választás kérdése a lélegzetvetél? Az ortodoxia az eleven egyházi hagyományon keresztül kap levegőt, a lélegzés pedig ahhoz kell, hogy a jelenben éljünk. Aki a hagyományt éli, nem a múlttól, hanem éppen hogy a jelenhez ragaszkodik. Ez a hűség kívülről nézve tradicionalizmusnak tűnik, mert formái nem modernek. Míg a nyugati egyházban a szimbólum inkább önkényes jel, vagyis a jel és a jelölt között van egyfajta távolság, ami azt jelenti, hogy a jelek és a szimbólumok választhatók, belelyettesíthetők és cserélhetők. A keleti keresztenység ragaszkodik az ősképhez való hűségez – ez egyébként a platóni gondolkodáshoz áll közel, míg a nyugati inkább arisztotelianus –, ezért lehetséges, hogy a keleti keresztenységen nem igazán merül fel az aktualitás kérdése. Nem tud időszertűlenni, hiszen nem elhalt formákat éleszt fel. Egy 21. századi ikon is ikon, örökké aktuális, nem jut eszébe senkinek felcsérni valami mással. Ha az egyház él, az azt jelenti, hogy most is, állandóan e jelenben van: vagyis nem kérdés, foglalkozzon-e a mai problémáival, miután nem tud nem

reflektálni arra, ami a világban történik. Hiszen az egyház testét, az isetenberi jelenlétet a világ dolgai ból: a kenyérből, a borból és az olajból épít fel. Az egyház létezésének helye a világ teljessége.

Amikor egyszer az Áthosz-hegyen, ebben a szerzetesi államban jártam, azt vettem észre, hogy az egyik monostor mellett új olajfákat ültettek. Amikor megkérdeztem, hogy miért, azt a választ kaptam, hogy az apát sok évvvel ezelőtt azt a kinyilatkoztatást kapta a Lélekben, hogy nemsokára eljön az az idő, amikor nekik kell majd segíteni olajjal a világban élő szegényeket. S tudjuk, hogy a kétezres évek elején valóban eljött egy olyan gazdasági válság, amikor sokan elveszették a megélhetésüket, nekik tudtak segíteni a szerzetesek. Ez jó példa arra, hogy a közvetlen világi jelenléttől nem választható el a teológia, a misztikus tapasztalat.

– Napjainkban a keresztenyüldözés sok ortodox hívót érint...

– Valóban, sajnos az iszlám közegekben elő keleti keresztenyeknek sokszor kell szembesülniük azzal, hogy nem nézik jó szemmel a jelenlétéket. Ez nemegyszer vezet fizikai atrocitásokhoz. A világban mondott Törökországban is igen szűk a nem muszlim vallások mozgástere. Ha valaki megnezi, hogy milyen körülmenyek között létezik a Konstantinápolyi Egyetemes Patriarchátus, meggyőződhet erről. Évtizedek óta kéri Bartholomaiosz pátriárka, hogy megnyithassák a Halki-szigeti teológiai iskolát, így biztosítva, hogy legyen helyben is klerikusi utánpótlás. A pátriárka is itt tanult egykor. Erre máig azért nem adtak engedélyt, hogy azoknak, akik tanulnának, különbözőkelljen menniük.

– Az ortodoxián belül mi a szerepe a konstantinápolyi egyetemes pátriárkának?

– I. Bartholomaiosz a Konstantinápolyban székelő egyetemes pátriárka. A késő Római Birodalomban öt patriarcháthusi központ volt: Róma, Konstantinápoly, Antiochia, Jeruzsálem és Alexandria. Róma leválasztával a tiszteletbeli elsőség az „Új Róma” érsekére hárult. Az egyetemes jelző minden össze arra utal, hogy a Kelet-Római Birodalom területén elő keresztenyeknek ő volt az előljárája. A tiszteletbeli elsőség leginkább liturgikus-protokolláris szempontból számít. Ugyanakkor az is fontos, hogy a nemzeti egyházaknak a konstantinápolyi pátriárka adhatott önállóságot. Jelenleg ez okoz feszültséget Ukrajnában, mert az Ukrán Egyház azzal a kéréssel fordult a pátriárkához, hogy ismerje el önállóságukat. Addig ugyanis a Moszkvai

Patriarchátushoz tartoztak, ami a 2014 óta húzódó fegyveres konfliktus miatt érthető módon tarthatatlanná vált. Ezt az igényt I. Bartholomaiosz pátriárka 2019-ben el is ismerte.

– Bemutatná néhány szóval a Konstantinápolyi Egyetemes Patriarchátus Magyarországi Ortodox Exarchátusát?

– Magyarországon jelenleg öt ortodox egyház van jelen: a Moszkvai Patriarchátus, de van temploma a bolgár egyháznak, gyulai központtal létezik egy román püspökség, Szentendrén találjuk a Budai Szerb Orthodox Egyházmegyét és a Konstantinápolyi Egyetemes Patriarchátus Magyarországi Ortodox Exarchátusa is jelen van az ország számos pontján. A görög ajkú keresztenység a 18. századtól volt jelen az országban, a görög hívek több helyen templomot is építettek. A 20. század elejére ez a diaszpóra javarész asszimilálódott: bár görögök-tudatuk megmaradt, magát a nyelvet viszont már alig használták. A 2. világháború után a görög templomok átkerültek az orosz ortodox egyházhoz. A rendszerváltás után Konstantinápoly ismét jelen lehetett az Ausztriai Metrópolián keresztül, 1996-ra pedig felépült egy templom Beloianniszban, Kalota József protopreszter vezetésével. Érdekes, hogy ebbe a görög menekültek által lakott faluba eredetileg is terveztek templomot, ám a kommunista hatóságok inkább kultúrházat építettek a helyére. 2000-ben létesült ez a budapesti kápolna, ahol éppen beszélgettünk, egy 1. emeleti lakásban. Jelenleg kialakítás alatt van a budapesti Múzeum utcában az Egyetemes Patriarchátus Közép-Kelet-Európai Regionális Központja.

– I. Bartholomaiosz többször járt már Magyarországon. Mi áll ennek a háttérben?

– A pátriárka Magyarországra minden valamilyen konkrét céllal jön. Az említett 2000-es látogatás mellett jelen volt többek között a budapesti 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszuson is. Az igaz, hogy Magyarországon nincs jelentős görög diaszpóra, amit felkereshetne, ám a pátriárka, aki sokat van úton, szívesen tesz eleget egyéb természettől meghívásoknak is, mint amilyen például a Pannonhalmi Főapátság volt. Azt is kiemelhetjük, hogy I. Bartholomaiosz többször járt Rómában, jó kapcsolatot ápol Ferenc pápával. A pátriárka minden megnyilvánulása azt mutatja, hogy hisz az emberben és a párbeszéd lehetőségeiben.

Baranyai Béla
Fotó: Merényi Zita

Bartholomaiosz pátriárka magyarországi látogatásának programja

A Pannonhalmi Főapátság és a Konstantinápolyi Egyetemes Patriarchátus – Magyarországi Orthodox Exarchátus szeptember 4-én kiadott közleményét olvashatják az alábbiakban.

2023. szeptember 20–25. között a Pannonhalmi Főapátság meghívására hatnapos látogatásra Magyarországra érkezik Öszentsége I. Bartholomaiosz konstantinápolyi egyetemes pátriárka. Az ortodox egyházak közötti tiszteletbeli elsőséget elvező főpap látogatása történelmi jelentőséggel bír. A pátriárka hat napig tartózkodik hazánkban, ortodox egyházi vezetőkent látogatásának középpontjában kifejezetten az ökumenikus és vallásközi párbeszéd, illetve a béké építése áll.

A látogatás programja:

- szeptember 20., szerda**
  - 15 óra:** érkezés Budapestre, Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér
  - 17 óra:** érkezés Pannonhalmára (Pannonhalmi Főapátság, 9090 Pannonhalma, Várkerület 1.)
  - szeptember 21., csütörtök** magánprogram a Pannonhalmi Főapátságban
  - szeptember 22., péntek**
  - 10 óra:** főelőadás a „Keresd a békét és járj utána!” nemzetközi ökumenikus konferencián (Pannonhalmi Bencés Gimnázium, Díszterem)
  - 18.50:** részvétel az ökumenikus vesperáson és beszéd (Pannonhalmi Főapátság, Szent Márton-bazilika)
  - szeptember 23., szombat**
  - 10 óra:** találkozás az Ausztriai Metropólia és a Magyarországi Orthodox Exarchátus klérusával
  - 15.20:** látogatás a bakonybéli bencés Szent Mauriciusz Monostorban Szent Gellért Bakonybélbe érkezésének 1000., a bencés monostor újraalapításának 25. évfordulóján (8427 Bakonybél, Szent Gellért tér 1.)
  - 17 óra:** részvétel a bakonybéli szerzetesközösségi ves-

perásán (Bakonybél, Szent Mauriciusz és várbanú-társai plébániatemplom)

szeptember 24., vasárnap

10 óra: Isteni Liturgia a pannonhalmi Szent Márton-bazilikában Öszentsége I. Bartholomaiosz konstantinápolyi egyetemes pátriárka elnökletével

18.30: látogatás a budapesti ukrán közösségnél

szeptember 25., hétfő

10 óra: főelőadás a Pázmány Péter Katolikus Egyetem és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem által szervezett „Együtt a közös otthonéről” ökumenikus és vallásközi teremtsévelmi konferencián (Nemzeti Közszolgálati Egyetem Ludovika Campus Főpüle, Széchenyi Díszterem – 1083 Budapest, Ludovika tér 2.).

12 óra: találkozás a magyar közélet képviselőivel. A délután folyamán hazautazás.

*

A részvétel a 2023. szeptember 22-i pannonhalmi ökumenikus konferencián, valamint a szeptember 25-i budapesti ökumenikus és vallásközi konferencián regisztrációhoz kötött.

A szeptember 24-i pannonhalmi Isteni Liturgián regisztráció nélkül lehet részt venni.

*

A magyarul Bertalannak is nevezett egyházfő 1991 óta áll az Egyetemes Patriarchátus élén mint az ortodox egyházak között tiszteletbeli elsőbbséget elvező pátriárka.

I. Bartholomaiosz pátriárka legutóbb 2021 szeptemberében látogatott Magyarországra, amikor részt vett a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust lezáró szentmisén, az úgynevezett Statio Orbison is, amelyet Ferenc pápa mutatott be a Hősök terén. Ez volt az első alkalom, hogy Magyarországon egyszerre volt jelen a nyugati és a keleti egyház vezetője.

Forrás:
Pannonhalmi Főapátság

AZ ÚJ EMBER KÖNYVESBOLT AJÁNLATA

ŐSZENTSÉGE FERENC PÁPA
MAGYARORSZÁGI
APOSTOLI LÁTOGATÁSÁN
ELMONDOTT BESZÉDEI
2023. április 28–30.

Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

A kiadvány megvásárolható az Új Ember könyvesboltban
(1053 Budapest, Ferenciek tere 7–8.),
valamint webáruházunkban: bolt.ujember.hu

Új Ember
kiadványok

IMAÓRA

Kútvölgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelező visszatás hazánk lelke megújulásáért minden csütörtökön 20 órától péntek 5 óráig az Oltáriszentség előtt. 22 órakor szentmisse. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Régoci István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75–77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miszeszárdekokért imádkoznak. minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karitázs-csoporjának szándékára, a harmadikn a imaládába elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavisszatást tartunk Magyarország, a magyarság lelke megújulásáért. 21 órakor minden más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. mindenkit szeretettel várunk! Imádkozunk együtt!

Elsőpünkösi missziós konferenciabeszédeket a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisek után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homiliáról. mindenkit szeretettel várunk. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Kaposfüreden Szűz Mária Efezusi Háza (Kaposfüred, Állomás u. 61/a) várja az engesztelő híveket közös imádságra minden elsőszombaton 10 órától. Zarándokcsoportok bejelentkezése: +36/70-363-7645 (Mezőfi Zoltán), www.mariahaza.hu

Szentmisék Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért: október 6., november 6., december 6. (6 órakor). A boldoggáavatási szándékra mondott szentmiséket 7 órakor előben közvetít a budapest-városmajori Jézus Szíve-templomból a Magyar Katolikus Rádió, az egi bazilikából a Szent István Rádió.

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-bélvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Görögkatolikus Szent Liturgia a libanoni Szent Charbel remete tiszteletére Budapesten, a gazdagréti Szent Angyalok-templomban (Budapest XI. kerület, Gazdagréti út 14.) szeptember 22-én, pénteken. A maronita remete közbenjár-

rását kérve, ereklyés áldással a szertartást Kocsis Tamás dél-budai görögkatolikus szervezőlelkész mutatja be. A szertartások 18 órakor kezdődnek, fél órával előtte közös áhítatton lehet részt venni a templomban, illetve a sekrestyében szándékot felíratni.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Móricz Zsigmond út 141.): október 20-án 18 órától 23-án 13 óráig Gál Péter atya lelkigyakorlata: „Szabadulás az okkultizmusból”. IDÖPONTVÁLTOZÁS: november 9-én 18 órától 12-én 13 óráig Gál Péter atya lelkigyakorlata: „Lelkigyakorlat a megkülnöböztetésről.” Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Lelkigyakorlatok Máriabesnyőn,
a Mater Salvatoris Lelkigyakorlatos Házban
(Gödöllő, Kapucinusok tere 3.)

2023. október 6–8. (péntek vacsorától vasárnap ebédig): „Az élet alkonya a beérés ideje”. Lelkigyakorlat minden korosztály számára. Vezeti: Majnek Antal emeritus püspök.

2023. október 6–8. (péntek vacsorától vasárnap ebédig): Kereszteny társkeresők lelkigyakorlata. Vezeti: Mészáros Béla TK munkacsoport vezető.

2023. október 19–21. (csütörtök vacsorától szombat ebédig): „Szent Pio és a boldogsága, Szűz Mária”. Lelkigyakorlat minden korosztály számára. Vezeti: Szpisják Péter Pál OFM Cap.

2023. október 26–28. (csütörtök vacsorától szombat ebédig): „Mária sietve felkelt, és Erzsébethez ment”. Lelkigyakorlat minden korosztálynak. Vezeti: Kemenes Gábor atya.

2023. november 17–18. (péntek vacsorától szombat ebédig): „Gyógyítói és ápolói útkeresés Krisztus erőterében”. Lelkigyakorlat orvosoknak, ápolóknak, az egészségügyben dolgozóknak. Vezeti: dr. Velkey György, a Bethesda Gyermekkórház főigazgatója és munkatársai.

2023. december 8–9. (péntek vacsorától szombat ebédig): „Közel van hozzád”. Adventi lelkigyakorlat minden korosztálynak. Vezeti: Beer Miklós emeritus megyéspüspök.

MÉCS Napok – A lelkigyakorlatokat a MÉCS-ben szolgálatot vállaló papok és házaspárok szervezik minden érdeklődőnek. A program célja, hogy a házastársak összintebben, megújítva kapcsolatba kerüljenek önmagukkal, egymással és Istenkel. Szeretettel várják a hármoniának régebb óta szentiségi (vagy rendelhető) házasságban élő házaspárokat szep-

ADÁS-VÉTEL

NERC-, róka- és mindenfajta szörme-bundat, teljes ruhanemű-hagyatékot vásárlók. T.: 06/20-229-0986

KÖNYV

ÚJRA KAPHATÓ A ZARÁNDOK-ZSEBKÖNYV. A jezsuita rendalapító ünnepe alkalmából jelent meg a 100 lépés Loyolai Szent Ignáccal alcímű kötet harmadik, immár női zsebekkel is kompatibilis méretű kiadása. A jezsuita Kiadó szándéka az volt, hogy a kiadvány a formájával is segítse áthidalni az ötszáz év tavolságát, utat nyisson egy mai szemmel is meglepően modern gondolkodású spirituális mester

világába, és meditációs ima, lelkigykorlat vagy éppen zarándoklat során is használható legyen.

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, békelyeg, képeslapot, papírrégiáset és más régiiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI., Andrassy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő-szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra között.

TÁRSKERESŐ

190 CM MAGAS, 42 éves, diplomás, vidéki városban élő, mezőgazdaságban dolgozó vállalkozó vagyok. Szeretnék megismerni 30–40 év közötti

hözött illő hölggyel házasság céljából. Jelje: Tiszántúl

BETEGGONDOSZÁSSAL FOGLALKOZÓ, 66 éves özvegy, gyermektelen nő keresi társát. T.: 06/20-484-5388

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

ÖLÖMÜVEG ABLAKOK restaurálását, tervezését, kivitelezését több évtizedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet. T.: 06/20-438-5993; www.vegetfestes-stainedglass.hu

MEGHÍVÓ

Tamás Gergely Alajosért, valamint a Kapisztrán kórus elő és elhunyt tagjaiért szentmisét mutatnak be az országúti ferencesek templomában (Budapest II., Margit körút 23.) 2023. szeptember 23-án, szombaton 18 órakor. Szeretettel várják a híveket.

FELHÍVÁS – ÖNKÉNTESKÉPZÉS

A Budapesti Katolikus Kórházelkészsg 2023. október 7-én indítja újra önkéntesbeteglátagató-képzését. Jelentkezni szeptember folyamán lehet a 06/1-224-8640-es telefonszámmon, hétköznapként 8–16 óra között. Szeretettel várják azoknak a hitük gyakorló katolikusoknak a jelentkezését, aik azonosulni tudnak egy olyan szolgáltalattal, ami az elfogadásról, az alázatos, öszinte szeretet gyakorlásáról szól.

SZABADEGYETEM

Assisi Szent Ferenc „kudarcs” békemissziója mint sikertörténet címmel tart előadást Bagyinszki Ágoston OFM a Sapientia Szerzetesi Hit tudományi Főiskola dísztermében (Budapest V., Piarista köz 1.) szeptember 21-én, csütörtökön 19 órától. minden érdeklődöt szeretettel várunk.

HALÁZOZÁS

Kóbor Erzsébet Hajnalak szociális testvér életének 90. évében 2023. augusztus 9-én hazatér az atyai házba. Temetése 2023. szeptember 29-én, pénteken 15 órakor lesz a Zoborhegy téri Regnum Marianum-templomban (Budapest XIV., Zoborhegy tér 18.).

Ünnepi üzenetküldő

Köszöntse szeretettel az Új Ember hasábain! Üzenjen karácsony, új esztendő névnap, születésnap, házassági évforduló alkalmából, küldje el gratulációját gyermekek születéséhez, sikeres vizsgához vagy más örömteli pillanathoz!

Rövid üzenetében küldje el az ünnepelt nevét és a települést, ahol él az aprohirdetes@ujember.hu címre.

Levelében, kérjük, adjon meg a pontos nevet és címet, melyre kiállíthatjuk számlánkat.

Egy üzenet díja 3000 Ft, amit átutalással vagy csekkben tud befizetni, a befizetés beérkezése után sorait legközelebbi lapszámunkban megjelentetjük.

Ünnepeljen velünk – várjuk jelentkezését!

ZARÁNDOKLAT LENGYELORSZÁGBA

2023. október 2-6. | 5 nap | 119.900 Ft/fő

MÁRIARADNAI BÚCSÚ

DÉL-ERDÉLYI BARANGOLÁSSAL

2023. október 6-8. | 3 nap | 79.900 Ft/fő

ŐSZI ZARÁNDOKLAT MÁRIACELLBE

2023. október 12-14. | 3 nap | 89.900 Ft/fő

MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT

2023. október 25-29. | 5 nap | 119.900 Ft/fő

ADVENT MÁRIACELLBEN

2023. december 2-3. | 2 nap | 64.900 Ft/fő

SZENTFÖLDI ZARÁNDOKLAT AZ ADVENTBEN

2023. december 4-10. | 7 nap | 619.900 Ft/fő

ADVENT MÁRIABEZTERCÉN ÉS ZÁGRÁBBAN

2023. december 9-10. | 2 nap | 49.900 Ft/fő

SZENTFÖLDI ZARÁNDOKLAT

2024. február 5-11. | 7 nap | 599.900 Ft/fő

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT REPÜLŐVEL

AZ ELSŐ JELENÉS ÉVFORDULÓJÁN

2024. február 9-12. | 4 nap | 324.900 Ft/fő

VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA

+36 20 500 5050

www.viasacra.hu

KOLLÉGIUM

A pécsi XXIII. János Szakkollégium felvételt hirdet a 2023/24-es tanévre felvételkortársan tanuló fiúk és lányok számára. Olyan, a PTE-n vagy a PPHF-en tanuló fiatalok jelentkezését várják, akik egy friss és családias közösséggel tagjai szeretnének lenni, valamint törekvésük az önismeretben, lelkivel és a tudományokban is fejlődni. Bővebb információ és elektronikus jelentkezés folyamatosan itt: <https://pphf.hu/szervezet/szakkollégium/>

KÖZÖSSÉGI FILMVETÍTÉS ÉS BESZÉLGETÉS

Ferenc pápa: A levél – Üzenet földünkért című filmvetítés és kerekasztal-beszélgetés lesz a Budapest-Szent Imre Plébánia (Budapest XI., Himfy utca 9.) első emeleti nagyrémeiben szeptember 29-én, pénteken 19 órától. A beszélgetés résztvevői: dr. Márialigeti Károly biológus, dr. Zlinszky János biológus, Soós Rita közigazdász. Előzetes regisztráció nem szükséges, de a részvétellere vonatkozó visszajelzéseket örömmel fogadják a sziszoldkor@gmail.com e-mail-címen.

A velünk együttérző Jézus

Kovács Sándor újmisés szalézi pap Isten pedagógiájáról

Nem vallásos környezetben nevelkedett, nem járhatott hittanra, nem került be a szombathelyi főiskolai kollégiumba – a néptáncot is oktató Kovács Sándor számára mégis egy olyan út kezdete volt minden, amely a szalézi rendbe és a papsághoz vezetett. Székely János püspök július elsején Szombathelyen szentelte papá őt és Ilodigwe Emmanuelt, akiről lapunk előző számában írtunk. Az alföldi származású szalézi pappal Péli földszentkereszen beszélgettünk.

zű főiskolára. Felvették, de a legnagyobb nehézség csak ezután következett: közel négyszáz kilométerre az otthonomtól vajon hogyan tudok szálláshoz vagy kollégiumhoz jutni? Az albérletet nem bírtuk volna fizetni. Megérkeztem a főiskolára, és azaz szembesültem, hogy nincs kollégiumi férőhely. Összetört az álommam, hogy tanár lehetek végre.”

A gondviselés azonban küldött akkor egy ismeretlen embert. Hogy ki volt ő, mi a neve, máig nem tudni. „Odalépett hozzánk, és azt mondta nekünk, csalódott leendő hallgatóknak, hogy van egy szalézi kollégium

támpont. A közösség megtart, ki tudok bontakozni benne, bele tudom tenni, ami az enyém, és kivehetem belőle, amire szükségem van, másokhoz fordulhatok.”

A szalézi közösség erejének megtapasztalása azzal járt együtt, hogy Sándorban szépen lassan formálódott a szalézi hivatás. Nagyon jól érezte magát a fiatalok között. Miután elvégezte a tanárképző főiskolát, a Máltai Szeretetszolgálatnál volt programvezető. „A munkám pályakezdő fiatalok közé szólított, akiknek segítettünk elhelyezkedni. Ekkoriban kerestek meg a szombathelyi püspöki Általános Iskolából, ami már Brenner János Általános Iskola és Gimnázium, ahol technika és életvitel szakos tanár és néptáncoktató lettem. A tanítás mellett a Brenner János egyházmegyei kollégium nevelőjeként is dolgoztam. Azt vettettem észre, hogy egyre több időt töltök fiatalok között. Éreztem, hogy ezen a területen többet kíván tőlem a Jóisten, és családosként nem tudnám teljes energiával, teljes időben odaadni magam ennek a feladatnak.” Sándor 2012 húsvétján jelentkezett a rendházigazgatónál, Csány Péter atyánál, hogy szeretne szalézi lenni.

Igy aztán elindult a szerzetesség útján. „A szalézi hivatásnak két formája van: a testvéri és a szalézi papi meghívás. Abban biztos voltam, hogy szalézi vagyok. A pap rendtársaim, ha bemutatkoznak valakinek,

„Hivatásom eredete a gyermekkoromra nyúlik vissza. Bár a családom nem vallásos, így a hitbeli alapokat nem otthon kaptam meg, a szüleim mégis sok olyan erényt közvetítettek felém, amelyek alapvetően kereszteny értékek” – kezdi a történetét Kovács Sándor. A szalézi újmisés pap Jász-Nagykun-Szolnok vármegye Kengyel nevű településen nőtt fel. „A gyerekekben van egy természetes vonzalom Isten iránt. Általános iskolás voltam, amikor megszólított valami. Lengyel István egri főegyházmegyes pap most már negyvenkét éve plébános Szajolban, a mi falunk a filiája. Mindig kijárt hozzánk. Az volt a szokása, hogy ebédidőtől megjelent az általános iskolában, összegyűjtötte a gyerekeket, és hittanórára vitte őket. Elhúzta a mezesmadzagot előttem is, mert megírte, hogy aki jön hittanórára, azzal majd bemennek a templomba. Sokat jelentett ez nekem, mert iskolába menet és hazafelé jövet mindig elhaladtam a templom előtt, és különben is sokat játszottunk az épület mellett. Vonzott a templom, izgattott, hogyan juthatnák be. Aztán sikerült is – a szüleim tudta nélkül. Sok ilyen »illetéles tevékenységet« folytattam kisgyerekként. Amikor beléptem a templomba, megfogott az atmoszférája, a monumentális falak, a szép festmények. Ám a hittanra járás csak addig tartott, amíg le nem buktam a szüleim előtt. Megmaradt bennem az a kép, amikor ezt követően tárt karokkal láttam az atyát, aki hittanórára várta a gyerekeket. Átbújtam a lába alatt, és futottam tovább ebédelni. A hittanulás akkor számomra véget ért.”

Hogy a beavató szentségekhez járulhasson, felnőtként katekumenázt végzett, 2005-ben részesült a keresztségen, a bérmlábasban, és előáldozó lett. „Akkor úgy éreztem: milyen szép, hogy egy nagy családban, az Egyházban Isten gyermekéknél jelek lehetek. Örültöm, hogy megkeresztelkedtem, bérmlálkoztam, de hogy mit is jelent a krisztusi élet, az csak sokkal később derengett fel bennem. Vívódtam, hogyan tudnék megfelelni annak, amit Krisztus elvár tőlem. Az első nagy küzdelmem ez volt: hogyan tudom a kereszteny hivatást jól megélni.” Az önmagával való harcai idején sokat segített Sándornak a közösség. „Nagyon hiszek a közösségen, és javasol minden fiatalnak, hogy járjon közösségebe. Ez volt számomra a

a városban, esetleg próbáljuk meg ott... A kollégium szót értettem, a szaléziról azt sem tudtam, hogy eszik-e vagy isszák. Mindenesetre elindultunk a szalézi kollégiumba, és sikerült is felvételt nyernem.” Sándor így aztán szépen lassan megismerkedett a szaléziakkal. „Mindig feltűnt, hogy egy oratórium nevű valamibe gyűjtiük a fiatalokat, de nem tudtam, mi az. Arra viszont hamar rájöttem, hogy jól passzol a tanári pályához, és az arra való felkészülés idején gyakorlatot is szerezhetek.”

Sándor így szép lassan részesévé vált az ifjúsági tevékenységeknek, megismerkedett a szalézi atyákkal, segített nekik a szervezésben. „Teljes személyiséggel bevonta. Ami talán hiányozott a családból, azt ott megkaptam. Családias, befogadó közösséget ismertem meg. Nem tökéleteset, hiszen voltak nehézségek, konfliktusok, de minden a közhöz közelebb vinni a fiatalokhoz a szentségeket. „Olyan fiatalokkal kerültem kapcsolatba, akik megnyíltak előttem, megtaláltam hozzájuk a kulcsot, és sok helyzetben úgy éreztem, ha most felszentelt pap volnék, akkor felkínálhatnám nekik a gyónás lehetőségét, letethetnék a terheiket, és haladhatnának előre az útjukon.” A szentségek kiszolgáltatásának vágya miatt egyre jobban a papág felé húzott Sándor szíve.

Elkezdődött számára a szalézi formáció. Szombathelyen volt jelölt, aztán prenovíciusként fél évet Kazincbarcikán töltött, ahol cigány fiatalokkal foglalkozott. „A legnagyobb műünk Kazincbarcikán található, jelen-

nem azt mondjak: »pap vagyok«, hanem hozzáteszik, mert fontos számukra: »szalézi szerzetes pap vagyok.»” A papi hivatás az ifjúsági tevékenységek során fogalmazódott meg Sándorban, hiszen egyre inkább vágyott közelebb vinni a fiatalokhoz a szentségeket. „Olyan fiatalokkal kerültem kapcsolatba, akik megnyíltak előttem, megtaláltam hozzájuk a kulcsot, és sok helyzetben úgy éreztem, ha most felszentelt pap volnék, akkor felkínálhatnám nekik a gyónás lehetőségét, letethetnék a terhei-

kéket, és haladhatnának előre az útjukon.” A szentségek kiszolgáltatásának vágya miatt egyre jobban a papág felé húzott Sándor szíve.

Elkezdődött számára a szalézi formáció. Szombathelyen volt jelölt, aztán prenovíciusként fél évet Kazincbarcikán töltött, ahol cigány fiatalokkal foglalkozott. „A legnagyobb műünk Kazincbarcikán található, jelen-

”

azt a szeretetet, családiasságot és befogadást, amit Szombathelyen a szaléziak között átéltet, szeretném másokkal is megtapasztaltatni, azokkal a fiatalokkal, akiknek hasonló nehézségeik vannak, mint nekem voltak.

Isten szeretetének jelei és hordozói kell hogy legyünk az alapszabályzatunk szerint, én is ezt szeretném megvalósítani

leg is ott szolgálok” – teszi hozzá. Egy társával Olaszországba küldték a noviciátus elvégzésére. Ez az időszak arra szolgál, hogy a fiatal szerzetes megvizsgálja és eldöntse, valóban szalézi hivatásra hívta-e őt Isten. „Elsőfogadalmat tettem, majd két évig filozófiát tanultunk a Pápai Szalézi Egyetemen. Rómából hazatérve egyenesen erre a szép helyre, Péli földszentkeresztre jöttetem. Nyergesújfalu, a gimnáziumunkban voltam oratóriumvezető, és újra tanítottam

tori szív, a pásztori szeretet jelenléte. A szakdolgozatomban Isten pedagógiaját kutatva feltűnt nekem a pásztori szeretet. Nagyon tetszik Jézus emberi arca. Amikor meglátja a tömeget, a pásztor nélküli nyáját, megcsik rajtuk a szíve. Ez mélyen megérintett. Jézus azzal az együttérzéssel fordul a tömeg felé, amely valóban képes megszólítani az embereket, be tudja vonni őket a közössége és az üdvössége. Megesett rajtuk a szíve – ez összecseng azzal a szalézi alapszabály pontunkkal, amely a pásztori szeretetről szól.”

A szentelés különleges élmény volt Sándor számára. „Lelkigyalorlatokkal hangolódunk rá a szolgálatra és magára a papszentesre is. Székely János püspöknek a prédikációban elhangzott gondolatai nagyon szépek és bátorítóak voltak. Ahogy jöttek a pap testvérek, és a kezüköt a fejemre tettek, mély befogadásélményt éltem át. Amikor először mutattam be a szentmisét, furcsa és szép érzésként éltet meg, hogy már papként vehetek részt a mise cselekményeiben.”

Sándor szolgálata Kazincbarcikán folytatódik. „Továbbra is a Szalézi Szent Ferenc Gimnáziumban fogok tevékenykedni, iskolalelkészéket. Mivel Kazincbarcika elég nagy város, sokféle papi feladatra ad lehetőséget, a cigánypásztoriára is. Ahol szükséges a jelenlétem, a szolgálatom, oda szívesen megyek.”

Sándor fontosnak tartja elmondanáni, mennyire hálás, hogy Isten megírta a papságára. „Soha nem gondoltam volna, hogy ez lesz az életem. Arra bátorítanék minden fiatal, akik azon gondolkodnak, mi a hivataluk, hogy engedjék közelebb magukhoz ezt a kérdést, és imádkozzák át. Nagy bátorággal, a Jóisten kegyelmében, irgalmában és segítségben bízva lépjene arra az útra, amire ó meghívta őket, legyen az akár a család, akár a papi-szerzetesi szolgálat. Nagyon hálás vagyok a Jóistennek mindenért, ami vagyok. Nem vagyok a legtökéletesebb, nem vagyok a legszisztematikusabb. Mindent, amit el tudok érni papként és szerzetesként, az ó kegyelméből kell elérnem. El kell fogadni a gyengeséget is, és azt a keveset, amit tőlem telik, odaadni neki.”

Vámossy E.
Fotó: Lambert Attila

HÍREK KÉPEKBEN

• Július 1-jétől Valaczka András vezeti a Piarista Rend Magyar Tartományának Pasztorális-Pedagógiai Titkárságát. A munkatársaihoz írt bemutatkozó leveleben írta: több hazai vezető pedagógiai intézményben dolgozott már, de a fő hivatása „mindvégig a piarista nevelői munkálkodás” volt, amelyet nem hagyott el egy napra sem.

• Pécs Város Napja alkalmából Felföldi László megyéspüspök ökumenikus imaórára hívta a Lyceum-templomba a város vezetőit és közéleti méltóságait, hogy szeptember 1-jén reggel, a városnapi ünnepi közgyűlés előtt közösen mondjanak hálát és imádkozzanak Pécs városáért és a pécsiek békés egymás mellett éléséért.

• Ismét áll a „réti Jézuska” Hajdúnánás és Görbeháza határában. A közadakozásból állított emlékkeresztet Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök áldotta meg szep-tember 3-án, majd szentmíse keretében megáldotta a felújított hajdúnánási Szentháromság-templomot is.

Időkapszulát helyeztek el a győri püspöki palotában

Véget értek a szeptember 1. óta tartó parkettázási munkálatok a győri püspöki palotában. Ennek örömeire szeptember 7-én Veres András megyéspüspök a Workcamp Parquet csapatával egy üveg időkapszulát helyezt az egyik parkettalap alá.

A győri püspöki palota adott idén otthon a Workcamp Parquet rendezvényének, a parkettázók világlalkozójának. Az egyesület fő célja a parkettákészítés hagyományának népszerűsítése, a kézművestudás átadása és ennek nemzetközi szintre való emelése. A világ minden tájáról érkezett szakemberek a Boldog Apor Vilmos-emlékszobát, valamint az azt körülvevő szalonok parkettját restaurálták hagyományos munkamódsszerekkel.

Veres András püspök örömet fejezte ki, hogy a második világháború által okozott sérelmek utolsó részét sikerült helyreállítani. Abban a reményben helyezte el az időkapszulát, hogy többé nem fog ilyen szörnyűség történni. Levele és püspöki érme mellett a Workcamp Parquet üzenete és egy közös fotó is bekerült a kapszulába.

Molnár Zoltán, a Workcamp Parquet magyarországi nagykövete a gyönyörű környezetet és a kiemelkedő vendégszeretetet emelte ki az Egyházzal való első projekjtük tapasztalatait, amely egyediségét az adta, hogy a felület kézzel kaparva készült, és minden eredeti állapot szerint állítottak vissza.

Az időkapszula elhelyezése után kulturális ünnepségre és jó hangulatú vendégségre invitálták az egyházmegye szakembereit.

Az est folyamán Veres András püspök köszönetet mondott a csapat szorgalmas és áldo-

zatos munkájáért. Megígérte, hogy minden hálával fog végigsétálni a parkettán, és arra buzdította a Workcamp Parquet tagjait, hogy nyugodt szívenek vissza, csodájuk meg, amit alkottak, bármikor, amikor újra Magyarországon járnak. Isten áldását kérte a Workcamp Parquet csapatára, aikik számára egy ajánlólevelet is átnyújtott.

Molnár Zoltán köszönetet mondott a püspökségeknek, Reisner Ferenc helynöknek, a szponzoroknak, valamint az egész csapatnak, akikkel együtt dolgozott a projekten. A két éve hárán viselt szimbolikus csomagot szeretettel „adta át” Emiliónak, ugyanis a jövő évi találkozójuknak Spanyolország ad otthont.

Forrás és fotó: Győri Egyházmegye

A kassai vértanúk ünnepe Esztergomban

Tiszteletbeli kanonokká avatták Válóczy József teológust

A kassai vértanúk emléknapján, szeptember 7-én délelőtt az esztergomi Nagyboldogasszonyság- és Szent Adalbert-főszékesegyházban Mohos Gábor esztergom-budapesti segédpüspök, a Főszékesegyházi Káptalan nagyprépostja átadta Válóczy József teológusnak, az Esztergomi Hittudományi Főiskola tanárának a tiszteletbeli kanonoki megbízatást.

ta, hogy a Főszékesegyházi Káplant Szent István király az érsekséggel együtt alapította és ennek volt tagja Szent Kőrösi Márk.

A bíboros lelkipásztori és teológiai tanári szolgálatáért adományozta Válóczy Józsefnek a tiszteletbeli kanonoki címet.

A levél felolvasását követően Mohos Gábor beszédében kiemelte, hogy Kőrösi Márk Válóczy Józsefhez hasonlóan Rómában tanult teológiát, és mindenkorban a Collegium Germanicum et Hungaricum növendékei voltak. Egy rövid történelmi áttekintés után hangsúlyozta, hogy a Főszékesegyházi Káptalan tagjai napjainkban szolgálatukban és az imádságban egyesülnek, havonta azonos szándékra imádkoznak. Ezt követte Válóczy József hitvallása és eskülete, majd megkapta és felöltötte a tiszteletbeli kanonoki címmel járó ünnepélyes öltözéket, a lila színű mocéumot (a testet könyéig takaró, középen gombolt körgallérós liturgikus öltözöt) és biréutmot (fejfedő). A nagyprépost köszöntött a tiszteletbeli kanonokat, a jelenlévők pedig az Ad multos annos vivat! énekkel Isten áldását kérték Válóczy József – életén lévő hívei.

A szentmíse előtt, külön szertartás keretében a felújítás alatt álló esztergomi bazilika kupolája alatt be-

rendezett térben került sor a tiszteletbeli kanonoki cím átadására. Az oltárra kihelyezték a kassai vértanúk ereklyéjét.

A szertartás elején Mohos Gábor nagyprépost, a Főszékesegyházi Káptalan tagjai és az ünneplők együtt hívták énekkkel a Szentlelköt, majd pedig Molnár Alajos örökánnon felolvasta Erdő Péter báboros, primás Válóczy József tiszteletbeli kanonoki kinevezéséről szóló levelet, melyben a főpásztor hangsúlyoz-

az önzés, a hatalomvágy, az erő, az emberi öncél vezeti, és minden pusztulást hoz.

A háborúnak soha nincsenek nyertesei. Ezzel szemben áll egy másik út, a másokért szentelt élet, a szolgálat és a Krisztus-követés útja, amikor az embert többé nem az önző vágyak, az öncélú hatalomgyakorlás hajtja, és amiből ezáltal minden élet fakad.

A kassai vértanúk megtapasztálták a háború pusztító oldalát: a vár feladása esetére szabad elvonulást ígértek nekik, de a szemben álló fél a hatalom és az erő logikájától vezérelve nem tartotta meg a szavát, sőt az elfogott papokat vallásuk megtagadására is akarták kényszeríteni. Szent Márk, Szent István és Szent Menyhért viszont a krisztusi szolgálat útján maradvá, életük árán is – vállalva a kegyetlen kínzásokat – szembefordultak az emberi logikával, Krisztust és az életet választották.

A vértanúk életére tekintve minden jó megtapasztalni a tiszta, krisztusi szeretetet, mely jelen van Boldog Brenner János és a boldoggáváttáj eljárás fázisában lévő Bódi Magdi esetében is. Habár úgy tűnik, hogy a hatalom, az erő győz (példájuk öt évtizedig titokban elrejtve maradt), de később, évtizedek után is élő marad a tiszteletük, és elindul, célba érhet boldoggá avatásuk, felragyó életpéldájuk.

A kassai vértanúk ebben a közép-európai régióban minden nemzetiségi, minden földrajzi helyzetükön fogva is a krisztusi jó hírt hordozzák, hogy győzök le az önös, akár nemzetiségi érdekeinket, és a tiszta szeretet példáját, Krisztust kövessük – hangsúlyozta homiliájában a püspök.

Az ünnepi szentmíse végén Mohos Gábor a kassai vértanúk ereklyéjével adott ünnepélyes áldást, majd a jelenlévők elnénekték a Salve Regina kezdetű Mária-himnuszt.

Válóczy József 1965-ben született Budapestban, 1984-ben érettségitte a budapesti Piarista Gimnáziumban (1984-ben latin nyelvből első helyezést ért el az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen). 1986–88 között a Központi Papnevelő Intézet növendéke és a Pázmány Péter Hit-

tudományi Akadémia hallgatója.

1988–94 között a római Pontificium Collegium Germanicum et Hungaricum növendéke és a Pápai Gergely Egyetem hallgatója. 1991-ben teológiai baccalaureatus fokozatot, 1994-ben filozófiai licenciátust szerzett (licenciadolgozatának címe: *Erkenntnis und Gottesliebe bei Simone Weil*).

1992-ben szentelték pappá az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye szolgálatára.

1994 óta megszakítás nélkül az Esztergomi Hittudományi Főiskola oktatója (folyamatosan: dogmatika, 1994–1997 között: fundamentális teológia, 2000-től folyamatosan: filozófiai tárgyak, 2000-től folyamatosan: psychologia vocationis, 2007–2015: latin nyelv).

1995–96-ban a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karán a filozófiai etika vendég előadója; 1995–2006 között az esztergom-Vitéz János Tanítóképző Főiskola hitoktatóképzésén a dogmatika és a fundamentális teológia tanára; 1995-től féléves-éves-kétével rendszeresen tartott kurzusokat a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karán teológiai és filozófiai tárgyakban; 2007–2013 között a szegedi Gál Ferenc Főiskolán a filozófiatörténet oktatója volt.

1997-ben teológiai licenciátust szerzett a PPKE Hittudományi Karán (licenciadolgozatának címe: „*Minden csak mindenjában lehetünk*”. Walter Kasper egyházszemlélete). 2003-ban PhD-fokozatot szerezett a PPKE Hittudományi Karán (disszertációjának címe: „*A megosztott Logosz*”. Postmodern gondolkodás és a keresztenység újrafogalmazásának kísérlete a XX. század utolsó évtizedeinek teológiájában).

2008-ban főiskolai tanári kinevezést kapott, jelenleg folyamatban van habilitációs eljárása a PPKE Hit-

tudományi Karán. 2021-től a budapest-angyalföldi Szent Mihály-plébániá és a külső-angyalföldi Mária Keresztenyek Segítsége-plébániá – ahol a papi közössége tagja és lelkipásztori szolgálatot lát el Válóczy József – jelen lévő hívei.

A szentmíse előtt, külön szertartás keretében a felújítás alatt álló esztergomi bazilika kupolája alatt be-

rendezett térben került sor a tiszteletbeli kanonoki cím átadására. Az oltárra kihelyezték a kassai vértanúk ereklyéjét.

A szertartás elején Mohos Gábor nagyprépost, a Főszékesegyházi Káptalan tagjai és az ünneplők együtt hívták énekkkel a Szentlelköt, majd pedig Molnár Alajos örökánnon felolvasta Erdő Péter báboros, primás Válóczy József tiszteletbeli kanonoki kinevezéséről szóló levelet, melyben a főpásztor hangsúlyoz-

Kuzmányi István
Fotó: Merényi Zita